

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

นายเอกราช มบขุนทด

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2556

**The Opinions of Teachers toward the Learning Media Center of
Kasetsart University Laboratory School, Center for
Educational Research and Development**

Mr. Ekkarat Mopkhunthot

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for
the Degree of Master of Education in Educational Technology and Communications

School of Educational Studies

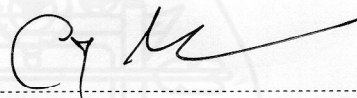
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ชื่อและนามสกุล   นายเอกราช มบขุนทด
แขนงวิชา   เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชา   ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา ทวีกุลทรัพย์

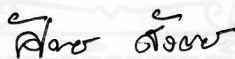
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา ทวีกุลทรัพย์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพร จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้าวิสระ   ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

ผู้ศึกษา นายเอกราช มบขุนทด รหัสนักศึกษ 2552700235

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

ประชากรในการวิจัยคืออาจารย์โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและ
พัฒนาการศึกษา ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2556 จำนวน 349 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ ค่าความเที่ยง .80 สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ปรากฏว่า อาจารย์มีความคิดเห็นที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ (1) ด้านสภาพทั่วไปมีวัตถุประสงค์เพื่อการคั่นคว้าว
สื่อการศึกษาประกอบการเรียนการสอน สถานที่มีความเหมาะสมของที่ตั้งสามารถติดต่อได้สะดวก
เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการให้บริการ มีการประชาสัมพันธ์เรื่องราวในศูนย์สื่อการ
เรียนรู้ในที่ประชุม ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาคั่นคว้าวหาความรู้ ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการ
เรียนรู้ คือ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้มีน้อย (2) ด้านการให้บริการยืมและคืน
สื่อการศึกษามีความเหมาะสมในเรื่องสถานที่ โดยเฉพาะบริเวณส่วนที่ให้บริการยืมและคืน สื่อการศึกษาที่
ให้บริการ ที่มีคุณภาพ คือ ดีวีดีภาพ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระเบียบการยืมและคืนสื่อการศึกษามีความสะดวก
ในการใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ บริการระบบห้องสมุดออนไลน์มีความสะดวกรวดเร็วในการยืมและคืน
สื่อการศึกษา (3) ด้านการบริการห้องฉาย มีความเหมาะสมของการจัดที่นั่งไม่บังจอฉาย สภาพแวดล้อม
ของห้องฉาย และอุณหภูมิ เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพมีคุณภาพ ระเบียบการใช้ห้องฉายระบุสื่อการศึกษา
ที่ใช้เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย และ (4) ด้านการบริการผลิตสื่อการศึกษา สถานที่ของห้องผลิต
สื่อการศึกษาและการจัดวางเครื่องมือการผลิตมีความเหมาะสม เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษามี
คุณภาพ สื่อที่ผลิตมีคุณภาพโดยเฉพาะภาพและเสียงชัดเจน และระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษามี
การกำหนดวันรับงาน

คำสำคัญ ความคิดเห็น ศูนย์สื่อการเรียนรู้ อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Independent Study title: The Opinions of Teachers toward the Learning Media Center of Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development

Author: Mr. Ekkarat Mopkhunthot; **ID:** 2552700235;

Degree: Master of Education (Educational Technology and Communications);

Independent Study advisor: Dr. Wasana Taweekulasap, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The purpose of this research was to study opinions of teachers toward the learning media center of Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development.

The research population comprised 349 teachers of Kasetsart University Laboratory School, Center for Educational Research and Development, who were teaching in the 2013 academic year. The employed research instrument was a questionnaire on opinions of teachers toward the learning media center of the school. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, and standard deviation.

Research findings showed that the overall opinion of teachers toward the learning media center was rated at the high level. When specific aspects of the center were considered, the rating means for all specific aspects were at the high level, which could be elaborated as follows: (1) on the general condition of the center, the following items were rated at the high level: the objective of the center was for provision of educational media for instruction; the location and physical setting of the center were appropriate and convenient; the personnel were willing and enthusiastic for service provision; there were public relations concerning the learning media center in the meetings; the benefit of the learning media center was the provision of learning media for study and knowledge search; and the problem concerning the use of the learning media center was the insufficiency of public relations on the learning media center; (2) on the provision of the circulation service of the educational media, the following items were rated at the high level: the location of the circulation service was appropriate, especially the circulation counter; the educational media with quality were the DVD, and computers; the circulation rules and regulations were convenient for the teachers to use their ID cards; the on-line library service system was convenient and speedy for borrowing and returning the educational media; (3) on the service provision of projector room, the following items were rated at the high level: the seating arrangement of the projector room was appropriate with no seat obstructing the projector; the environment and temperature of the projector room were appropriate; the DVD signal reader was of good quality; in the regulations for using the projector room there was the identification of the educational media to be shown in order to enable the audience to be ready for viewing them; and (4) on the service provision on production of educational media, the following items were rated at the high level: the physical setting of the educational media production room and the arrangement of production tools were appropriate; the signal transformation machine for educational media was of good quality; the produced media were of good quality, especially the pictures and sounds were clear and distinctive; and there were the set dates for picking up the finished products.

Keywords: Opinion, Learning media center, Teacher, Kasetsart University Laboratory School

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา ทวีกุลทรัพย์ ประธานที่ปรึกษางานวิจัยค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน รองศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา โดโพธิ์ไทย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ ที่คอยให้ความรู้และให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน รองศาสตราจารย์สาธิต วัฒนคุณารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา อาจารย์ ดร. วงษ์สถิต วัฒนเสรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา อาจารย์วาณี บุญยะไวโรจน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลและประเมินผล ที่ได้สละเวลาตรวจสอบและให้คำวิจารณ์เกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ผู้ร่วมงานชาวสาธิตเกษตร โดยเฉพาะเพื่อนห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้ ที่คอยเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจช่วยเหลือเรื่องงานในเวลาเรียนเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ เทคโนโลยี รุ่น 16 ทุกคน โดยเฉพาะศูนย์กรุงเทพฯ ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจกันในทุกๆ เรื่อง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ น้อง ชาวชมไทย ที่คอยให้กำลังใจผมเสมอ

สุดท้าย ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง ทุกๆ เหตุการณ์และแรงบันดาลใจ ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจอันเข้มแข็ง ขอขอบคุณครับ

เอกราช มบขุนทด

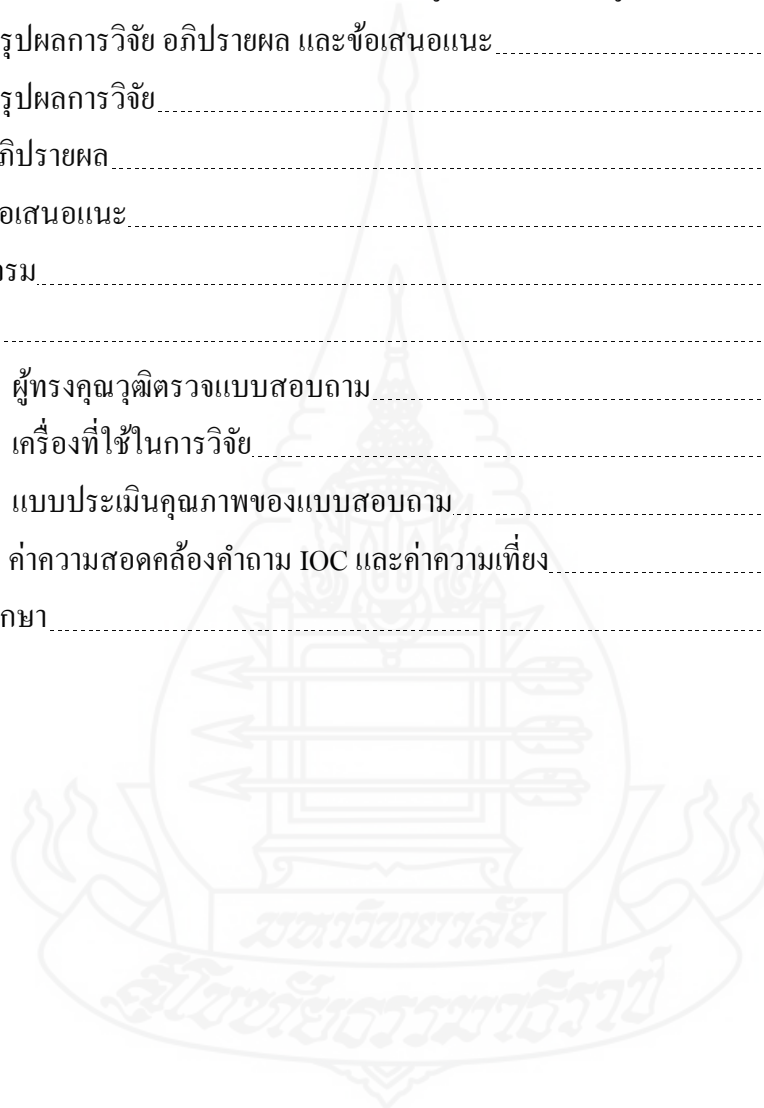
สิงหาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
ศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	8
ความคิดเห็น.....	29
ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ประชากร.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	51
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา	
ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	59
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	67
ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	71
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	82
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม.....	83
ข เครื่องที่ใช้ในการวิจัย.....	85
ค แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม.....	95
ง ค่าความสอดคล้องคำถาม IOC และค่าความเที่ยง.....	107
ประวัติผู้ศึกษา.....	114

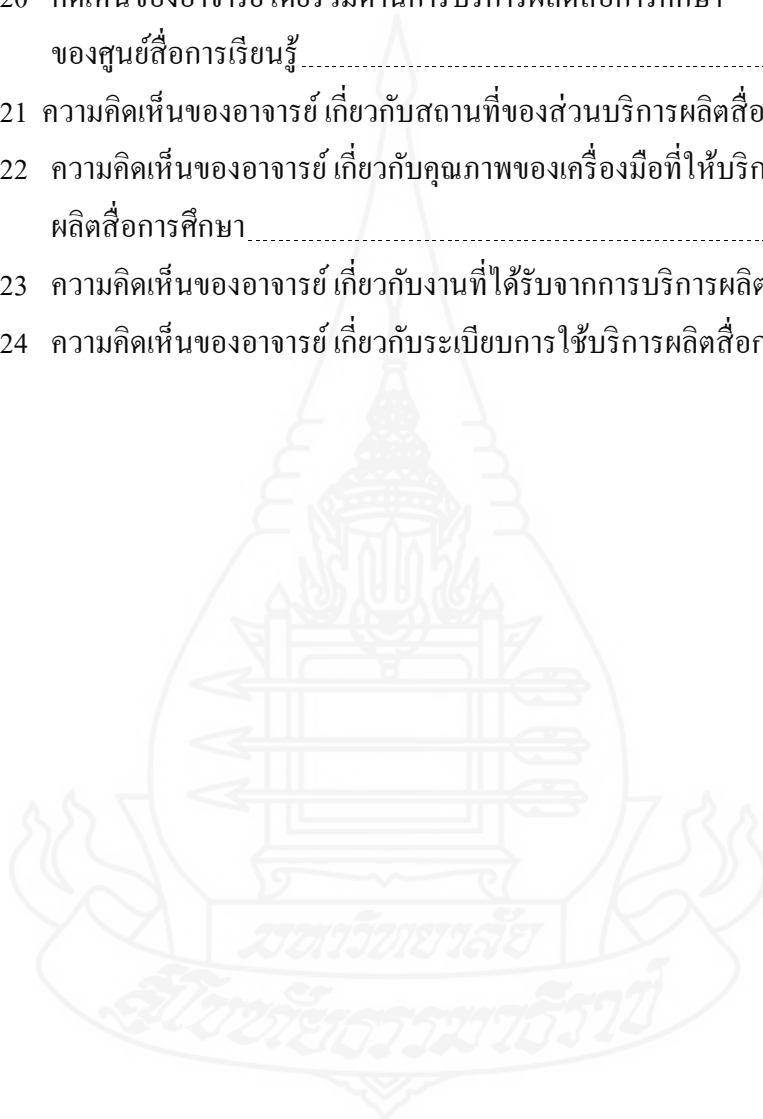

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ในภาพรวมเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	52
ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	53
ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้บริการสถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	54
ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของอาจารย์ในการบริการของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	55
ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	56
ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประโยชน์ของการให้บริการ ศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	57
ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	58
ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของอาจารย์โดยภาพรวมเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	59
ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสถานที่ของส่วนบริการยืมและคืน สื่อการศึกษา.....	60
ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการยืม.....	61
ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือ และอุปกรณ์ ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษา.....	62
ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับระเบียบการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา.....	62
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา ด้วยระบบห้องสมุดออนไลน์.....	63
ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของอาจารย์โดยรวมเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายของ ศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	64
ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสถานที่ของส่วนบริการห้องฉาย.....	64
ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของห้องฉาย.....	65
ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการ ภายในห้องฉาย.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับระเบียบการให้บริการห้องฉาย.....	66
ตารางที่ 4.20 คิดเห็นของอาจารย์โดยรวมด้านการบริการผลิตสื่อการศึกษา ของศูนย์สื่อการเรียนรู้.....	67
ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสถานที่ของส่วนบริการผลิตสื่อการศึกษา.....	68
ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการ ผลิตสื่อการศึกษา.....	68
ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับงานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษา....	69
ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา.....	69

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตรา 22 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง และถือว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ ในส่วนของการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา กิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน และเกิดใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และในมาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษายังมีภารกิจต้องส่งเสริมและพัฒนาองค์กร และบุคลากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อ และจัดกระบวนการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ใน หมวด 9 มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือ สื่อพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545: 24)

ศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิต การบริการ และการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษา เพื่อให้บริการด้านการผลิต และการให้บริการงานในขอบข่ายต่างๆ ของเทคโนโลยีและสื่อทางการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญของศูนย์การเรียนรู้ว่า ศูนย์สื่อการเรียนรู้มีความสำคัญในฐานะเป็นหน่วยกลางในการจัดระดับและออกแบบระบบ การผลิต การบริการ และการให้คำปรึกษาสื่อการศึกษาอย่างครบ

วงจร การพัฒนาบุคลากร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2554: 13)

1.1 สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีสภาพที่พึงประสงค์หลายประการ ครอบคลุม (1) ความสำคัญของศูนย์สื่อการเรียนรู้ และ(2) ประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1.1.1 สภาพที่พึงประสงค์ด้านความสำคัญของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีความสำคัญ ดังนี้

ในฐานะหน่วยกลางในการจัดระบบและออกแบบระบบ การผลิตสื่อการสอนตามความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ได้สื่อการสอนที่มีคุณภาพ การบริการ และการให้คำปรึกษาสื่อการศึกษาอย่างครบวงจร การพัฒนาบุคลากร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2554: 13-14) นอกจากนี้ศูนย์สื่อการศึกษาควรจะเป็นแหล่งกลางในการ ผลิต จัดหาและบริการสื่อการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสอน ทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านสื่อ และ เครื่องมือต่างๆ รวมทั้งช่วยเหลือการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน มีการพัฒนาการจัดเก็บสื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการค้นหา และ เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ในการจัดหา ผลิต และพัฒนาสื่อการศึกษาด้วยบริการที่มีคุณภาพและทันสมัย มีบุคลากรประจำศูนย์อย่างเพียงพอที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนการผลิตสื่อและบริการ ตลอดจนมีผู้ให้คำปรึกษาด้านสื่อการสอนแก่คณาจารย์ (ทัศนีย์ บุญชูวิทย์ 2535 : 74)

1.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ด้านประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ประเภทของการบริการในศูนย์สื่อการศึกษา จำแนกเป็น 6 ประเภท คือ (1) การจัดหาสื่อเพื่อให้บริการ เป็นการให้สื่อมาด้วยวิธีการจัดซื้อ การแลกเปลี่ยน การทำสำเนา การเช่า และการขอบริจาค (2) การผลิตสื่อเพื่อให้บริการให้สื่อมาด้วยการจัดทำ (3) การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสใช้สื่อการศึกษาอย่างสะดวกที่สุด ในจำนวนมากที่สุด และเป็นเวลานานที่สุด (4) การให้บริการคำปรึกษาให้บริการคำแนะนำหรือตอบคำถาม หรือเสนอทางเลือกเพื่อการตัดสินใจแก่ผู้รับบริการ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูลข่าวสาร และความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (5) การให้บริการการฝึกอบรมให้บริการความรู้ และประสบการณ์ ทัศนคติ ค่านิยม และทักษะความชำนาญทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ไม่สามารถจะกระทำได้ในกระบวนการสอนโดยปกติ (6) การให้บริการการวิจัย ให้บริการค้นหาข้อเท็จจริง หรือองค์ความรู้ใหม่ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและการดำเนินงาน (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2554: 141-146)

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบันในการให้บริการ

ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นั้นเริ่มต้นจากการให้บริการห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมสื่อประเภทสิ่งพิมพ์จนกลายมาเป็นศูนย์สื่อทางการศึกษา ซึ่งรวบรวมสื่อประเภทไม่ตีพิมพ์ได้ด้วย สมาคมสื่อสารการศึกษาและเทคโนโลยีได้กำหนดลักษณะศูนย์ซึ่งให้บริการสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยเน้นการจัดศูนย์สื่อการเรียนรู้ในแง่การรวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุ และเรียกหน่วยงานนี้ว่า ศูนย์สื่อการเรียนการสอน ในที่นี้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้เรียกงานดังกล่าวว่า ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้

งานศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานหนึ่งของงานห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ ตอบสนองความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การดำเนินงานของฝ่ายงานศูนย์สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากร งานฐานข้อมูล งานบริการสื่อการเรียนรู้ งานบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา งานบริการห้องฉาย และงานบริการผลิตสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้บริการแยกเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

ด้านบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้บริการสื่อการศึกษา เช่น ซีดีภาพ ซีดีเสียง ซีดีคอมพิวเตอร์ ดีวีดีภาพ วิดีโอเทป แผ่นภาพประกอบการศึกษา และหุ่นจำลอง เป็นต้น ซึ่งในการการยืม และคืน สื่อการศึกษานั้นศูนย์สื่อการเรียนรู้ใช้โปรแกรมห้องสมุดออนไลน์ รวมทั้งการการสืบค้น ให้คำปรึกษาสื่อการเรียนรู้ และค้นหาสื่อการศึกษาจากสมุดบันทึกรายการสื่อ

ด้านบริการห้องฉาย ศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีห้องฉายจำนวน 1 ห้อง สำหรับให้บริการห้องฉายสำหรับฉายสื่อการศึกษา นำเสนอผลงาน จัดประชุม จัดฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตามวาระโอกาส ขนาดความจุ 1 ห้องเรียน 40 ที่นั่ง

ด้านบริการการผลิตสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา เช่น ตัดต่อทำสื่อการสอน ซีดีภาพ ซีดีเสียง ซีดีคอมพิวเตอร์ และทำสำเนาสื่อการศึกษา

สถิติการให้บริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ จากรายงานประจำปี ปีการศึกษา 2553-2555 ของศูนย์สื่อการเรียนรู้พบว่า (1) ปีการศึกษา 2553 บริการยืมและคืน 2,300 รายการ บริการห้องฉาย 25,935 คน บริการผลิตสื่อการศึกษา 121 รายการ (2) ปีการศึกษา 2554 บริการยืมและคืน 1,581 รายการ บริการห้องฉาย 26,380 คน บริการผลิตสื่อการศึกษา 193 รายการ และ(3) ปีการศึกษา 2555 บริการยืมและคืน 899 รายการ บริการห้องฉาย 24,360 คน บริการผลิตสื่อการศึกษา 100 รายการ

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการ

สภาพปัญหาในการบริการ ตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ทั้ง 3 งาน ได้แก่ (1) งานให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา (2) งานบริการห้องฉาย และ (3) งานบริการผลิตสื่อการศึกษา โดยการสังเกตจากการปฏิบัติงานประจำวันและสถิติการใช้บริการ 3 ปีการศึกษาล่าสุดของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1.3.1 ปัญหางานให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา พบว่าอาจารย์มีการมาใช้บริการยืมสื่อการศึกษาของอาจารย์น้อยลง ในการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาบางเรื่องไม่มีการยืมไปใช้งาน ทั้งที่มีเนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นสื่อการศึกษา

1.3.2 ปัญหาการบริการห้องฉาย พบว่าอาจารย์มาใช้บริการห้องฉายน้อยลง โดยไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด ทั้งที่ห้องฉายมีการปรับปรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อให้รองรับการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

1.3.3 ปัญหาบริการผลิตสื่อการศึกษา พบว่าอาจารย์ที่มาใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา มีน้อยลง และมีความประสงค์ในการใช้บริการที่แตกต่างกัน ทั้งที่เจ้าหน้าที่ให้บริการมีพัฒนาความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อการศึกษาในทุกรูปแบบ

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหาในการให้บริการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เพื่อให้สื่อการเรียนรู้ และการบริการห้องฉาย และผลิตสื่อการศึกษา สามารถตอบสนองต่อความต้องการใช้งานของอาจารย์ที่มาใช้บริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากจะดำเนินการจัดซื้อ-จัดหา สื่อและอุปกรณ์อยู่เสมอแล้ว ยังได้มีการปรับปรุง โดยได้ดำเนินการแปลงสัญญาณสื่อการสอนในแบบเก่า เช่น เทปเสียง วิดิทัศน์ สไลด์ ให้เป็นสื่อดิจิทัลเช่น แผ่น ซีดีเสียง และแผ่นวีดิโอซีดี ให้สามารถรองรับกับการใช้งานที่ทันสมัย ซ่อมแซม ปรับปรุงเครื่องมือ สไลด์ทัศน์เพื่อรองรับการใช้งานสื่อดิจิทัลทั้งในห้องฉายและส่วนงานผลิตสื่อการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ยังไม่มีผู้ใดทำวิจัย แต่มีงานวิจัยที่พยายามแก้ปัญหาการให้บริการขององค์กรทางเทคโนโลยีการศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ 2 เรื่อง ดังนี้

เชิดชาติ พุกพูน (2540) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการการให้บริการ สไลด์ทัศน์ศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนิสิตไม่ทราบว่าฝ่ายสไลด์ทัศน์ศึกษามีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการเป็นปัญหาสำคัญมาก การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อการเรียน

การสอนน้อยไป ปัญหาด้านการขอใช้บริการที่มีผลต่อการใช้บริการมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นโสตทัศนศึกษามีน้อย

จิริยุ สุพิชญ์ (2552) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีต่อบริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร) (1) ความคิดเห็นต่อการบริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และ (2) ความคิดเห็นที่มีต่อบริการแต่ละด้านของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง 5 ด้านคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เห็นควรเพิ่มจำนวน ความทันสมัยและหลากหลาย ด้านอุปกรณ์ การศึกษา โสตทัศนอุปกรณ์และคอมพิวเตอร์เห็นควรเพิ่มจำนวนและความทันสมัย ด้านการให้บริการของบุคลากร เห็นควรเพิ่มจำนวนและทักษะที่จำเป็นต่อการให้บริการ ด้านการประชาสัมพันธ์ เห็นควรประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม เห็นควรขยายพื้นที่บริการให้กว้างขวางขึ้น และย้ายไปอยู่ที่อาคารสำนักงานใหญ่ที่มีพนักงานจำนวนมากเพื่อความสะดวกในการให้บริการ

โดยสรุปงานวิจัย ทั้ง 2 เรื่องได้แนวทางในการแก้ปัญหา ดังนี้ (1) การบริการยังพบปัญหาในด้านการประชาสัมพันธ์ การขอใช้บริการเครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลมีน้อย และ (2) ควรเพิ่มสื่อการเรียนรู้ บุคลากรควรมีเพียงพอในการให้บริการ และมีทักษะในการให้บริการ ด้านสถานที่ควรขยายพื้นที่บริการให้กว้างขึ้น

1.5 แนวทางในการในการแก้ปัญหาในการให้บริการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น และยังไม่มีการทำวิจัยในเรื่องนี้ในหน่วยงานศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้ให้บริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ครอบคลุม ด้านวัตถุประสงค์การมาใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านประโยชน์ของการมาใช้บริการ และด้านปัญหาการมาใช้บริการ ทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ในการมาใช้บริการ ในงานให้บริการ ยืมและคืนสื่อการศึกษา งานให้บริการห้องฉาย และงานบริการผลิตสื่อการศึกษา เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นที่แท้จริงและนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้สามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ รวมทั้งยังสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปขยายผลเป็นข้อมูลในการพัฒนาหน่วยงานอื่นๆ ที่ให้บริการด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ในการพัฒนางานบริการของโรงเรียนในโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

2.2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้

2.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้

2.2.4 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

3.2 ประชากร ประชากรในการวิจัยเป็นอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 349 คน

3.3 ขอบข่ายเนื้อหาสาระในการวิจัย

เนื้อหาสาระในการวิจัยครั้งนี้ มีขอบข่ายเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ในด้านวัตถุประสงค์การมาใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านประโยชน์ของการมาใช้บริการ และด้านปัญหาการมาใช้บริการ การให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา การให้บริการห้องฉาย และการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

3.5 ระยะเวลาในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูล ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2557

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 ความคิดเห็น หมายถึง เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกรักของ ของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้

4.2 ศูนย์สื่อการเรียนรู้ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินงานเกี่ยวกับบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา ให้บริการห้องฉาย และให้บริการผลิตสื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 สภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ครอบคลุม วัตถุประสงค์การมาใช้บริการ สถานที่ให้บริการ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ การประชาสัมพันธ์ ประโยชน์ของการมาใช้บริการ และปัญหาการมาใช้บริการ

4.4 การให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา หมายถึง การอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสใช้สื่อการศึกษาได้อย่างสะดวกที่สุด ในจำนวนมากที่สุดและเป็นเวลานานที่สุดเท่าที่จะทำได้

4.5 การให้บริการห้องฉาย หมายถึง การอำนวยความสะดวกในการใช้ห้องสำหรับชมสื่อการศึกษาที่ให้บริการกับอาจารย์ในการสอน นำเสนอผลงาน จัดประชุม จัดฝึกอบรม และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ขนาดความจุ 1 ห้องเรียน 40 ที่นั่ง

4.6 การให้บริการผลิตสื่อการศึกษา หมายถึง การให้ได้มาซึ่งสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยการตัดต่อ แปลงสัญญาณ และทำสำเนาสื่อการศึกษา ประเภท สื่อภาพนิ่ง สื่อเสียง ภาพเคลื่อนไหวภาพและเสียง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อประสม

4.7 อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานสอนนักเรียน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ในปีการศึกษา 2556

4.8 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา หมายถึง สถานที่จัดการศึกษาในสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มีสถานภาพเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โดยมีฐานะเทียบเท่าภาควิชาในคณะศึกษาศาสตร์

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิจัย โดยมีเนื้อหา ดังนี้ (1) ศูนย์สื่อการเรียนรู้ (2) ความคิดเห็น (3) ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา และ (4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ศูนย์สื่อการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรมเกี่ยวกับศูนย์สื่อการเรียนรู้ และสรุปสาระสำคัญครอบคลุม ดังนี้ (1) ความหมายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (2) ความสำคัญของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (3) รูปแบบและประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (4) การจัดสถานที่ในด้านพื้นที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (5) การบริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ (6) เจ้าหน้าที่บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (7) ประเภทของสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (8) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (9) การผลิตและจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (10) การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (11) การบริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (12) การให้บริการฝึกอบรมในศูนย์สื่อการเรียนรู้ และ (13) การประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1.1 ความหมายของศูนย์สื่อการเรียนรู้

คำศัพท์หรือชื่อเรียกที่เกี่ยวข้องกับศูนย์สื่อการเรียนรู้มีการใช้แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการขององค์กรหรือหน่วยงานหรือสถาบันที่จะเลือกใช้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในแต่ละแห่งแต่ในที่นี้ผู้วิจัยจะใช้คำว่า “ศูนย์สื่อการเรียนรู้”

วนิดา จิ่งประสิทธิ์ (2536: 9) ได้ให้ความหมายของศูนย์สื่อการศึกษาว่า หมายถึง งานบริการอย่างหนึ่ง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจัดหาประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุดให้แก่ผู้เรียน โดยเป็นแหล่งกลองของวัสดุเครื่องมือ และวิธีการเรียนการสอน นอกจากศูนย์จะเป็นที่รวมของวัสดุประเภทหนังสือ และโสตทัศนอุปกรณ์แล้วยังเป็นที่สำหรับวางแผน ผลิต ทดลองใช้ และประเมินผล วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อีกด้วย

บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาษิต (2539: 10) ได้ให้ความหมายของศูนย์โสตทัศนศึกษาว่า หมายถึง ศูนย์รวมของโสตวัสดุ (Audio materials) ทัศนวัสดุ (Visual materials) สิ่งพิมพ์ (Printed) เครื่องมือต่างๆ (Equipments) และเป็นสำนักงานของคณะผู้บริหาร นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ให้บริการยืมซ่อมและบำรุงเครื่องมือ ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตอุปกรณ์การสอนอีกด้วย

กิดานันท์ มลิทอง (2543: 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการสื่อสารเป็นการประยุกต์เอาเทคนิค วิธีการ แนวความคิด วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งต่างๆ อันเนื่องมาจากเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2554: 13) ให้ความหมายของศูนย์สื่อการสอนว่า เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิต การบริการ และการให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อให้บริการด้านการผลิต และการให้บริการงานในขอบข่ายต่างๆ ของเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการผลิต

โดยสรุป ความหมายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้มีฐานะเป็นหน่วยงานบริการอย่างหนึ่งหรือเป็นแหล่งกลาง เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เกี่ยวกับประเภทของสื่อการสอน การผลิตสื่อการสอน การบริการวิชาการ การให้คำแนะนำและปรึกษา การยืมสื่อการสอน การจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษา ตลอดจนการแก้ปัญหาและอุปสรรคของผู้สอน การพัฒนาบุคลากร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1.2 ความสำคัญของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2554: 13-15) องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีความสำคัญในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการจัดระบบและออกแบบระบบการผลิต การบริการ และการให้คำปรึกษาสื่อการศึกษาอย่างครบวงจร การพัฒนาบุคลากร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ดังนี้

1. ความสำคัญในการจัดระบบและออกแบบระบบงานทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยการวิเคราะห์ระบบ สังเคราะห์ระบบ สร้างแบบจำลองระบบ และทดสอบระบบ เพื่อให้ได้ระบบการเรียนการสอน ระบบการผลิตสื่อการสอน และระบบที่เกี่ยวกับการศึกษาต่างๆ ที่มีคุณภาพ

2. ความสำคัญในการผลิตสื่อการศึกษา โดยสร้างโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตอุปกรณ์การผลิต ระบบการผลิต บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวก และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพระดับอาชีพ และสามารถผลิตได้จำนวนมาก

3. ความสำคัญในการให้บริการด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ด้วยการพัฒนาระบบบริการที่มีประสิทธิภาพ มีเครื่องมือ อุปกรณ์และบุคลากรสำหรับการให้บริการที่รวดเร็ว พร้อมเพียง และมีคุณภาพ

4. ความสำคัญในการให้คำปรึกษาสื่อการศึกษาอย่างครบวงจร องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ นั้นมีองค์ความรู้และประสบการณ์ที่จะให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตและบริการสื่อการศึกษาแก่กลุ่มบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

5. ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มี 2 ลักษณะ คือ (1) เป็นเวทีสำหรับการปฏิบัติในด้านการผลิตและการบริการ ถือเป็นการพัฒนาบุคลากรแบบตรงเพราะประสบการณ์ที่บุคลากรได้รับเป็นของจริง (2) เป็นแหล่งฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวกับเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา ผู้เข้าอบรมจะได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพราะมีห้องปฏิบัติการที่มีเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับการฝึก และ

6. ความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยแบ่งได้ 2 ระดับคือ (1) เป็นหน่วยงานริเริ่มนวัตกรรมใหม่ด้วยการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมใหม่ และ (2) เป็นห้องปฏิบัติการสำหรับสำหรับนักวิชาการ อาจารย์ จากภาคเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาของมหาวิทยาลัย สำหรับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

โดยสรุป ความสำคัญของศูนย์สื่อการเรียนรู้ องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีความสำคัญในฐานะเป็นหน่วยงานกลางในการจัดระบบและออกแบบระบบ การผลิต การบูรณาการ และการให้คำปรึกษาสื่อการศึกษาอย่างครบวงจร การพัฒนาบุคลากร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

1.3 รูปแบบและประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2554: 20-24) ได้กล่าวถึง รูปแบบและประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้ไว้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ทั้งใน โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา มีการจัดหน่วยงานเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่มีรูปแบบขนาดแตกต่างกันอยู่มาก บางแห่งเป็นหน่วยงานเล็กภายใต้การดูแลของผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ห้องบริการอาจมีขนาดเล็กๆ มีเครื่องมืออุปกรณ์มีจำนวนไม่มาก ไม่ถึงกับจัดตั้งเป็นหน่วย และมีครูคนหนึ่งดูแลรับผิดชอบ บางแห่งอาจเป็นหน่วยงานเอกเทศเทียบเท่าหมวดวิชาหรือแผน แบ่งประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็น 2 รูปแบบ คือ องค์กรเอกเทศ และองค์กรเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานอื่น ดังนี้

1. องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเอกเทศ หมายถึง หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นอย่างอิสระไม่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานอื่นๆ ตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ บริการและผลิตงานทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา โดยจัดตั้งในรูปของศูนย์ สถาบัน หรือ สำนัก สังกัดกระทรวง ทบวง กรม หรือสถาบันการศึกษา อาทิ

1.1 ศูนย์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้บริการหน่วยงานต่างๆ อย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดเฉพาะผู้รับบริการในกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง

1.2 ศูนย์เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดมหาวิทยาลัย/วิทยาลัย หรือ สถาบันการศึกษาระดับอื่นๆ

ลักษณะสำคัญ ที่จัดตั้งเป็นเอกเทศจะมีอิสระในการดำเนินงาน 4 ประการ คือ

1.2.1 มีผู้บริหารระดับสูงเป็นของตนเองที่มีอำนาจในการตัดสินใจในระดับสูง ในกรณีที่เป็นหน่วยงานของรัฐผู้บริหารมักอยู่ในระดับหัวหน้ากองระดับ 8 หรือ ผู้อำนวยการระดับ 8-9 ในกรณีเป็นหน่วยงานเอกเทศในมหาวิทยาลัยจะมีฐานะเท่ากับคณะวิชา ผู้อำนวยการจึงมีฐานะเท่ากับคณบดี ส่วนใหญ่แต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์หรือบุคลากรสาย ก.

1.2.2 มีการจัดองค์กร หรือแบ่งส่วนงานได้ครบวงจรที่ครอบคลุมการบริหาร การจัดระบบ การผลิตและบริการสื่อประเภทต่างๆ รวมทั้งการวิจัยและประเมิน และมีบุคลากรเพียงพอในการให้บริการ

1.2.3 ได้รับการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณในฐานะหน่วยงานระดับกองหรือกรมเล็ก โดยไม่ต้องไปแบ่งส่วนกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกัน

1.2.4 สามารถให้บริการได้กว้างขวาง ทั้งผู้รับบริการภายในและภายนอก ทั้งในแง่ปริมาณและขอบข่ายการบริการ

2. องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานอื่น หมายถึง องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานบริการอื่น ส่วนใหญ่เป็นส่วนของห้องสมุด หอสมุด สำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ลักษณะสำคัญ มี 4 ประการ คือ

2.1 ไม่มีผู้บริหารระดับสูงเป็นของตนเอง จึงไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในระดับสูง

2.2 มีการจัดองค์กร หรือแบ่งส่วนงานได้ไม่ครบวงจร ส่วนใหญ่มุ่งไปทำงานผลิตสื่อ ส่วนการบริการบางส่วนจะไปอยู่ในความรับผิดชอบของห้องสมุด

2.3 มีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ จะได้รับในฐานะหน่วยงานระดับแผนก โดยต้องแบ่งส่วนกับหน่วยงานอื่นในระดับเดียวกันภายในศูนย์หรือสำนักที่ตนสังกัด

2.4 ขอบข่ายการให้บริการจำกัดเฉพาะผู้รับบริการภายใน จึงมีความจำกัดทั้งในแง่ปริมาณและขอบข่ายการบริการ

โดยสรุป รูปแบบและประเภทของศูนย์สื่อการเรียนรู้ อาจมีได้หลายรูปแบบ และหลายขนาดทั้งเล็กและใหญ่ บางแห่งรวมงาน ทั้งงานห้องสมุด และงานโสตทัศนวัสดุเข้าด้วยกัน การจัดห้องบริการอาจมีขนาดเล็กๆ มีเครื่องมืออุปกรณ์มีจำนวนไม่มาก ไม่ถึงกับจัดตั้งเป็นหน่วยมีครูเพียงหนึ่งคนในการดูแล บางแห่งอาจเป็นหน่วยงานเอกเทศเทียบเท่าหมวดวิชาหรือแผน ซึ่งมีครูและบุคลากรดูแลเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหน่วยงานนั้นๆ

1.4 การจัดสถานที่ในด้านพื้นที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้

วนิดา จึงประสิทธิ์ (2532) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดพื้นที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ว่า การใช้งานของศูนย์สื่อการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องรวมกับห้องสมุดหรือแยกต่างหากออกจากห้องสมุดก็ตามก็ควรมีพื้นที่การใช้งาน 9 ส่วน ดังนี้ (1) เนื้อที่สำหรับเป็นที่ทำงานของหัวหน้าศูนย์และคณะผู้ทำงาน (2) เนื้อที่สำหรับให้บริการสื่อ ขอยืมสื่อ และตรวจเช็คสื่อหลังคืน (3) เนื้อที่สำหรับซ่อมบำรุง (4) เนื้อที่สำหรับเก็บสื่อประเภทวัสดุ และเครื่องมือเพื่อให้บริการ (5) เนื้อที่สำหรับทดลองสื่อ ก่อนนำไปใช้จริง (6) เนื้อที่สำหรับการศึกษาตามเอกัตภาพ (7) เนื้อที่สำหรับแสดงป้ายนิเทศและจัดนิทรรศการ (8) เนื้อที่สำหรับผลิตสื่อการศึกษา และเครื่องมือในการผลิต (9) ห้องฉาย

ภูซงค์ อังคปริชาเศรษฐ์ (2534: 107) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดพื้นที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ว่า สถานที่ในศูนย์บริการสื่อการสอน ควรเป็นสถานที่ ที่สะดวกในการติดต่อสภาพแวดล้อมและบรรยากาศดี มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้ สถานที่ดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งของอาคารเรียน หรืออาจเป็นอาคารเอกเทศ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงินสนับสนุน

สมเชาว์ เนตรประเสริฐ (74: 2554) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดพื้นที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ว่าในหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทั้งการผลิตและให้บริการ ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยงานหลัก ได้แก่ (1) หน่วยผลิตกราฟิก (2) หน่วยผลิตภาพนิ่งและสไลด์ (3) หน่วยผลิตเทปบันทึกภาพและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (4) หน่วยบันทึกเสียง (5) หน่วยบริการสื่อการศึกษา (6) หน่วยผลิตสื่อประสมและเครือข่าย (7) หน่วยเผยแพร่นิทรรศการ หน่วยงานข้างต้นจะมีพฤติกรรมการทำงานแตกต่างกันไปแต่ละหน่วยงาน ฉะนั้นการจัดสถานที่ให้เหมาะสมในแต่ละหน่วยดังนี้

1. ห้องผลิตกราฟิก หน่วยงานกราฟิก เป็นหน่วยงานกราฟิกเป็นงาน 2 มิติ ที่มีวัสดุประเภทกระดาษ ผ้า พลาสติก ชิ้นงานมีทั้งขนาดเล็กขนาดกระดาษ A4 จนถึงโปสเตอร์ขนาดใหญ่ ผู้ทำงานจะทำงานขึ้นเล็กบนโต๊ะทำงานหรือเขียนแบบส่วนงาน โปสเตอร์หรือป้ายผ้าขนาด

ใหญ่จำเป็นต้องทำงานบนโต๊ะยาว ฉะนั้นพื้นที่ของห้องสำหรับทำงานกราฟิกจึงต้องมีความกว้างและยาว ให้สามารถวางวัสดุชิ้นงานได้สะดวกและสามารถเคลื่อนไหวได้คล่องตัว

2. ห้องผลิตภาพนิ่งและสไลด์ หน่วยงานห้องผลิตภาพนิ่งและสไลด์ ลักษณะหน่วยงานนี้จะทำงานเกี่ยวกับการถ่ายภาพ ซึ่งเป็นไปได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ การถ่ายทำนอกสถานที่กับการถ่ายทำในสถานที่ สำหรับการถ่ายทำในสถานที่อาจแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) บริเวณที่เป็นห้องมืด และ (2) บริเวณที่ทำงานปกติ

3. ห้องผลิตเทปบันทึกภาพและรายการโทรทัศน์ หน่วยงานผลิตเทปบันทึกภาพและรายการโทรทัศน์ เป็นหน่วยงานผลิตสื่อชนิดเดียวกัน แต่การนำไปใช้ต่างกัน ในหน่วยงานนี้มี 3 ฝ่าย คือฝ่ายรายการ ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายห้องผลิตควรจัดห้องดังนี้ (1) ห้องฝ่ายรายการ การจัดสถานที่เป็นรูปแบบสำนักงาน มีโต๊ะทำงาน ตามจำนวนบุคลากร มีตู้เก็บเอกสาร เครื่องมือผลิตเอกสาร (2) ห้องเทคนิค เรียกว่าห้องควบคุม มีอุปกรณ์ประกอบด้วยชุดเครื่องควบคุมการทำงานของกล้องมอนิเตอร์ ชุดควบคุมเสียง ห้องควบคุมไม่จำเป็นต้องกว้างใหญ่มาก เก้าอี้ในห้องจะมีลักษณะสะดวกสบายและมีสมาธิในการทำงาน (3) ห้องผลิตรายการ เป็นห้องที่ใช้สำหรับผลิตรายการในลักษณะถ่ายทำภายใน ขนาดของห้องผลิตรายการจะกว้างใหญ่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมขององค์กร ในกรณีเป็นองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาการถ่ายทำก็ไม่ใช้ฉากที่ซับซ้อน หรือหลากหลายเหมือนสถานีโทรทัศน์การค้า ฉะนั้นขนาดห้องจึงไม่ใหญ่มากนัก

4. ห้องบันทึกเสียง ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ห้องที่ใช้บันทึกเสียง และห้องควบคุมการบันทึกเสียง (1) ส่วนที่เป็นห้องบันทึกเสียง ห้องจะต้องกรวดูป้องกันการสะท้อนของเสียง เสียงรบกวนจากเครื่องยนต์กลไก และการทำงานทำงานบริเวณใกล้เคียง พื้นห้องบันทึกเสียงจะต้องสร้างเป็นพิเศษแยกจากอาคารธรรมดาและมีการควบคุมอุณหภูมิ เสียง และแสงลม เพื่อสะดวกใจการทำงาน (2) ห้องควบคุมการบันทึกเสียง เป็นห้องที่บุคลากรจะต้องมีการเคลื่อนไหวมากกว่าจึงต้องมีพื้นที่กว้างขวางกว่าห้องบันทึกเสียง จะต้องเป็นที่ตั้งของอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องผสมสัญญาณ เครื่องขยาย เครื่องเล่นซีดี ลำโพงมอนิเตอร์ ชั้นเก็บเทป แผ่นเสียง และซีดี ซึ่งอุปกรณ์ที่กล่าวมาแล้ว ล้วนต้องการพื้นที่มากพอสมควร

5. ห้องบริการสื่อการศึกษา หน่วยงานบริการสื่อการศึกษา เป็นหน่วยงานที่สำคัญเห็นหัวใจขององค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ทั้งนี้เพราะการก่อตั้งองค์กรนี้ขึ้น สิ่งหนึ่งก็คือเพื่อจัดบริการด้านสื่อการศึกษา กิจกรรมในหน่วยงานบริการสื่อการศึกษา มี 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) งานธุรการ ได้แก่ การขอจองใช้บริการ และเอกสารการเงิน ซึ่งทุกหน่วยงานจะมีเช่นเดียวกันกับงานบริการ (2) งานบริการ ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์ที่มีผู้ใช้บริการหรือรับคืนที่ใช้แล้วที่ต้องมีสถานที่เก็บเพื่อตรวจสอบก่อนนำไปใช้ แล้วนำไปเก็บรักษา และในบางแห่งจะใช้เป็นพื้นที่สำหรับ

ผู้ใช้บริการทดลองใช้วัสดุและอุปกรณ์ และ (3) งานเก็บและบำรุงรักษา ซึ่งจะเป็นผู้ขนาดใหญ่ ชั้นวางของเพื่อเก็บอุปกรณ์ ตู้และชั้นจะต้องเป็นช่องว่างให้มากพอแก่การยก เช่น อุปกรณ์ หรือล้อเลื่อน ใต้ขอบบริเวณ พื้นห้องและระเบียบทางเดินจะต้องนำอุปกรณ์หนักเคลื่อนไปจะต้องให้มีพื้นระดับเดียวกัน แสงสว่างภายในก็จะต้องมีความสว่างพอจะมองเห็นรายละเอียดของเครื่องมืออุปกรณ์ได้ชัดเจน

6. งบประมาณสื่อประสมและเครือข่าย หน่วยงานผลิตสื่อประสมและเครือข่ายมีความเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่าย โดยมีคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์หลัก ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องนี้จะไม่ใช่เนื้อที่มากเหมือนห้องผลิตอื่นๆ เพราะในการทำงานจะอยู่บริเวณห้องหน้าจอคอมพิวเตอร์ ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่เรื่องของการเดินสายสัญญาณต่างๆ สายไฟฟ้า อุปกรณ์ประกอบพิเศษต่าง ๆ ได้แก่ สายเคเบิลใยแก้ว เครื่องพิมพ์ และเครื่องสแกน การจัดบริเวณทำงานในแต่ละชุดคอมพิวเตอร์ที่ใช้เนื้อที่เพียงประมาณ 2 ตารางเมตร เมื่อมีการผลิตมากขึ้น พื้นที่มากขึ้นได้ตามสัดส่วน และการควบคุมอุณหภูมิในห้องนี้มีความสำคัญ

7. ห้องเผยแพร่และนิทรรศการ องค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา นอกจากจะจัดบริการต่างๆ ในแง่การผลิตและการใช้สื่อ และอุปกรณ์ต่างๆ แล้ว การเผยแพร่ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ทางเทคโนโลยีเป็นภารกิจอีกด้านหนึ่งที่หน่วยงานขนาดใหญ่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในองค์กร การจัดเตรียมอาคารสถานที่สำหรับการจัดจะต้องมีห้องว่างโล่ง เพื่อให้สามารถตั้งป้ายนิทรรศการในลักษณะต่างๆ ผนัง เสาของอาคารในห้องนิทรรศการจะต้องพิจารณาถึงการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จะต้องเตรียมการให้ใช้อย่างทั่วถึง เช่น โคมไฟฟ้า สวิตช์ ปลั๊กไฟ ป้ายขนาดต่างๆ พร้อมขาตั้ง เป็นต้น

โดยสรุป การจัดสถานที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ ควรเป็นสถานที่ที่ติดต่อกับสะดวก สภาพแวดล้อมดี ขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้มาใช้ การจัดพื้นที่ใช้สอยให้เหมาะสมกับประเภทของการให้บริการ และการทำงานที่แตกต่างกันไปแต่ละหน่วยงาน แบ่งส่วนสำหรับบริการและส่วนของการผลิตสื่อการศึกษา สภาพแวดล้อมและบรรยากาศดี มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้ใช้

1.5 การบริการศูนย์สื่อการเรียนรู้

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554: 141-146) กล่าวว่า ความหมายการบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการให้ได้สำเร็จในสิ่งที่พึงประสงค์ตามขอบข่ายที่หน่วยบริการสื่อศึกษากำหนดไว้ ความสำคัญของการบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา ในการช่วยให้ผู้รับบริการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าและวิจัย ขยายความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ใช้สื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และสร้างเอกภาพและความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ความสำคัญของการบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษามีดังนี้

1. ช่วยผู้รับบริการเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. ช่วยผู้รับบริการในการศึกษาค้นคว้าและวิจัย
3. ช่วยขยายความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
4. ใช้สื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ประเภทของการบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาหรือศูนย์ สื่อการศึกษา จำแนกเป็น 6 ประเภท คือ

1. การจัดหาสื่อเพื่อให้บริการ เป็นการให้ได้สื่อมาด้วยวิธีการจัดซื้อ การ แลกเปลี่ยน การทำสำเนา การเช่า และการขอบริจาค
2. การผลิตสื่อเพื่อให้บริการ เป็นการให้ได้สื่อมาด้วยการจัดทำ
3. การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการ เป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสใช้ สื่อการศึกษาอย่างสะดวกที่สุด ในจำนวนมากที่สุด และเป็นเวลานานที่สุด
4. การให้บริการคำปรึกษา เป็นการให้บริการคำแนะนำ หรือตอบคำถาม หรือ เสนอทางเลือกเพื่อการตัดสินใจแก่ผู้รับบริการ เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการได้รับข้อมูลข่าวสาร และ ความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
5. การให้บริการการฝึกอบรม เป็นการให้บริการความรู้ และประสบการณ์ ทักษะคิดคำนวณ และทักษะความชำนาญทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ไม่สามารถจะกระทำ ได้ในกระบวนการสอนโดยปกติ
6. การให้บริการการวิจัย เป็นการให้บริการค้นหาข้อเท็จจริง หรือองค์ความรู้ใหม่ ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน และการดำเนินงานรูปแบบการให้บริการในศูนย์สื่อการศึกษามีดังนี้

6.1 ตามผู้ใช้บริการเป็นหลัก มีทั้งการจำกัดประเภทผู้รับบริการ และไม่จำกัด ประเภทผู้รับบริการ

6.2 ตามวิธีการให้บริการเป็นหลัก จำแนกเป็นการให้บริการแบบเผชิญหน้า และการให้บริการแบบไม่เผชิญหน้า

6.3 ตามสื่อที่ให้บริการ จำแนกเป็นการให้บริการสื่อ วัสดุทัศน สื่อสามมิติ หรือ สื่อมีทรง สื่อเสียง สื่อภาพ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อวิธีการ

องค์ประกอบของการบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา ได้แก่

1. สื่อที่จะให้บริการ ได้แก่ การให้บริการสื่อ โสตทัศน สื่อสามมิติ สื่อเสียง สื่อภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อวิธีการ

2. บุคลากรที่ให้บริการในศูนย์สื่อการศึกษาอาจจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1 บุคลากรด้านบริหาร บุคลากรกลุ่มนี้มีความสำคัญในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วางแผน ควบคุม กำกับ ประเมิน และติดตามการทำงาน

2.2 บุคลากรด้านวิชาการ หน่วยบริการสื่อการศึกษาที่ให้บริการหลายประเภท จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เกี่ยวข้องกับสื่อการศึกษา เช่น นักเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา และนักโสตทัศนศึกษา นักบรรณารักษ์ นักสารสนเทศ นักคอมพิวเตอร์ และนักวิจัย ฯลฯ

2.3 บุคลากรที่สนับสนุนการให้บริการสื่อการศึกษา บุคลากรในกลุ่มนี้มีหน้าที่ช่วยสนับสนุนงานให้บริการ ได้แก่ พนักงานธุรการ ช่างเทคนิค ช่างศิลป์ และช่างถ่ายภาพ

3. ผู้รับบริการจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ ผู้รับบริการแล้ว ผู้ที่จะมาขอรับบริการ และผู้ที่ควรจะได้รับบริการ

4. วิธีการจัดให้บริการมีขั้นตอนสำคัญประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการบริการ การกำหนดประเภทของการให้บริการ การกำหนดการจัดให้บริการ การกำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบการให้บริการ การกำหนดเครื่องมือและอุปกรณ์ การจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ และการประเมินการให้บริการ

โดยสรุป การบริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการให้ได้สำเร็จในสิ่งที่ต้องการ มีความสำคัญคือ ช่วยเหลือให้ผู้รับบริการเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าและวิจัย ขยายความรู้ทางเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา และใช้สื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ประเภทของการบริการ คือ การจัดหาสื่อเพื่อให้บริการ การผลิตสื่อเพื่อให้บริการ การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการ การให้บริการคาปรักษา การให้บริการการฝึกอบรม และการให้บริการการวิจัย รูปแบบการให้บริการคือ ตามผู้ใช้บริการเป็นหลัก ตามวิธีการให้บริการเป็นหลัก และตามสื่อที่ให้บริการ องค์ประกอบของการบริการ คือ สื่อที่จะให้บริการ บุคลากรที่ให้บริการ ผู้รับบริการ และวิธีการจัดให้บริการ

1.6 เจ้าหน้าที่บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้

วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2539: 97-100) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ หมายถึง บรรดาพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในทุกๆ ระดับความรับผิดชอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการจะต้องสรรหา พัฒนา และปรับพฤติกรรม ตลอดจนสนใจได้การทำงานให้มีลักษณะ "Serviceconscious" คือมี

จิตสำนึกต่อการให้บริการที่ดี พนักงานบริการต้องเป็น เป็นแบบ “Serviceconscious” และมี Service Mind หมายถึง เจ้าหน้าที่บริการต้องมีทัศนคติที่ดีต่องานบริการ และมีท่าทีที่ดีต่อผู้ใช้บริการหรือลูกค้า มีความศรัทธาต่อองค์กรมองเห็นคุณค่าของการบริการที่ดี นอกจากนี้ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการพึงระลึกอยู่เสมอตลอดเวลาว่าตนเป็นใคร มีหน้าที่อะไร และวิธีการใดคือความถูกต้องและเหมาะสม โดยลงมือปฏิบัติได้ไม่ต้องมีใครสั่ง

สมิต สัจฉกร (2542: 180-182) กล่าวว่า ผู้ให้บริการนอกจากจะมีจิตใจบริการแล้ว ผู้ให้บริการจะต้องตั้งสมคุณสมบัติพื้นฐานไว้เป็นคุณลักษณะประจำตัว ดังต่อไปนี้

1. มีความรักในงานบริการซึ่งผู้ที่มีใจรักในงานโดยอ้อมจะมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานนั้นให้ดีที่สุดด้วยความตั้งใจและมีการคิดสร้างสรรค์ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ต่างจากผู้ซึ่งไม่มีใจรักในงานหมดก็จะทำงานนั้นอย่างสงเสียดไม่ได้
2. มีความรับผิดชอบในหน้าที่ หัวใจของการทำงานทุกอย่างอยู่ที่ความพิถีพิถัน หากขาดความรับผิดชอบเสียแล้วก็จะเพิกเฉย ละเลยในหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ การให้บริการจะกระทำอย่างไม่จริงจัง ช่างกะตาย มีการตกหล่นก่อความเสียหายได้มาก
3. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่องาน ผู้บริหารแทบทุกคนมีความซื่อตรงกันว่า การจะเป็นผู้ให้บริการที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์ ทั้งต่อตนเอง และต่องานเพื่อให้การให้บริการมีความประพฤติซื่อตรง จริงใจ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง
4. มีความสามารถควบคุมตนเองได้ การรู้จักควบคุมตนเอง ควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกไม่ยอมแสดงออก อย่างโจ่งแจ้งย่อมจะมีกริยา สงบเสงี่ยมวางตัวให้สุภาพ ในทางตรงข้ามหากควบคุมตนเองไม่ได้ เมื่อมีความรู้สึกว่ามีสิ่งที่ไม่พึงพอใจมากระทบก็จะแสดงอาการขุ่นเคืองไม่พอใจออกนอกหน้าอาจจะทำให้เสียบุคลิกภาพและเสียนานบริการได้
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การให้บริการมิใช่ปฏิบัติเป็นลักษณะงานกิจวัตรประจำวัน ต้องรู้จักคิดต่อเติม ดัดแปลงหรือปรับปรุง ให้มีบริการที่แปลกใหม่กว่าเดิม เพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการอยู่เสมอ
6. มีความมานะพยายามจะทำแต่สิ่งที่ดีมีคุณประโยชน์ ความเพียรพยายามจะนำไปสู่ความสำเร็จ ทุกสิ่งในทางที่ดีและมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้ให้บริการตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ดีและประสบผลในการให้บริการ
7. มีจิตใจมั่นคงไม่รวนเร ผู้ให้บริการต้องมีจิตใจหนักแน่น เพราะเป็นฝ่ายผู้ให้ ซึ่งบางกรณี ฝ่ายผู้รับมีความเรียกร้องต้องการสูงเกินกว่าที่จะให้ได้ และทำความไม่พอใจให้แก่ผู้รับบริการเกิดการตำหนิ บ่น หรือร้องเรียนว่า ให้บริการไม่เหมาะสม ถ้าผู้ให้บริการเกิดความหวั่นไหวก็จะท้อแท้ และไม่คิดที่จะให้บริการอีกต่อไป หรือบริการไม่เต็มความสามารถ

8. มีความมุ่งมั่น เรียนรู้สิ่งใหม่ที่ให้ประโยชน์ต่อผู้อื่น ผู้ให้บริการควรเป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และแสวงหาความรู้ในเทคนิค การให้บริการใหม่ๆ ที่อาจเพิ่มความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

9. มีความช่างสังเกต ผู้ให้บริการต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การเป็นคนช่างสังเกตจดจำวิธีการให้บริการดีๆ นำมาเลือกใช้ปฏิบัติ ย่อมเป็นประโยชน์ จะช่วยในการพัฒนาการให้บริการได้อย่างมาก ความเป็นคนช่างสังเกต จะทำให้มองเห็นสิ่งที่ผู้อื่นมองไม่เห็นหรือมองข้ามไป

10. มีวิจารณญาณ ไตร่ตรอง รอบคอบ ผู้ให้บริการจะต้องรู้จักใช้ดุลพินิจ ในหลายกรณี บางเรื่อง อาจขัดนโยบายไม่สามารถปฏิบัติได้ แต่หลักการคือ ไม่ทำให้ลูกค้าโกรธหรือไม่พอใจ การตัดสินใจว่าจะปฏิบัติอย่างไร จึงต้องอาศัยทักษะ การตัดสินใจอย่างรอบคอบไม่ตัดสินใจด้วยอารมณ์และจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายด้วย

11. มีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ไขการให้บริการโดยทั่วไปจะต้องเผชิญกับปัญหาหอบด้าน ทั้งที่เกิดจากคน และระบบ การวิเคราะห์ให้รู้ถึงสาเหตุ ของปัญหาที่แท้จริงจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ทุกจุด

12. มีการพิจารณาใคร่ครวญ ผู้ให้บริการจะต้องใช้วิจารณญาณ ไตร่ตรองแต่มีลักษณะเน้นถึงการทบทวนผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการให้บริการที่บกพร่องอาจจะนำมาซึ่งความเสียหายแก่กิจการถึงขั้นถูกบอกเลิกสัญญา หรือเสียค่าปรับซึ่งผู้ให้บริการจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูง

สาธิต วิมลคุณารักษ์ (2554: 176-179) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลในศูนย์สื่อการศึกษาเป็นกระบวนการที่ให้ได้ว่าซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการให้บริการการผลิต การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน โดยแต่ละฝ่ายมีบุคลากรโดยจำแนกตามคุณสมบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบได้ 4 ฝ่ายดังนี้

1. ฝ่ายบริหารสื่อการศึกษา มีหน้าที่ในด้านบริหารศูนย์สื่อการสอนทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์และการจัดการ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์สื่อการสอน พนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เป็นต้น

2. ฝ่ายบริการให้ยืมสื่อการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบในการสำรวจและจัดหาสื่อ จัดเก็บ แยกหมวดหมู่และจัดทำทะเบียนบัญชีสื่อ ซ่อมบำรุงสื่อและการบริการให้คำปรึกษา ได้แก่ พนักงานห้องสมุด นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

3. ฝ่ายผลิตสื่อการสอน มีหน้าที่ในการออกแบบผลิตสื่อตามความต้องการของผู้ใช้สื่อที่ผลิต ได้แก่ นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา ช่างศิลป์ วิศวกร เป็นต้น

4. ฝ่ายวิจัยและพัฒนาสื่อการศึกษา มีหน้าที่ในการวิจัยสื่อต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาสื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ได้แก่ นักวิชาการ นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา เป็นต้น โดยสรุป การให้บริการของเจ้าหน้าที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ ควรแยกหน้าที่ตามส่วนงานความรับผิดชอบ และในการบริการต้องยึดหลักความพึงพอใจความประทับใจของผู้ใช้บริการเป็นหลัก โดยให้ผู้บริการต้องให้บริการด้วยรอยยิ้มมีกริยาสุภาพอ่อนโยน อหฺยาศยฺคี มีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน มีความกระตือรือร้นและมีความรับผิดชอบต่องานเสมอ

1.7 ประเภทสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์ (2536: ม.ป.น.) กล่าวว่า ประเภทของสื่อการศึกษาแบ่งได้ดังนี้

1. การแบ่งตามลักษณะการใช้งาน ได้แก่ ประเภทใช้เครื่องแยก ประเภทไม่ใช้เครื่องฉาย ประเภทเครื่องเสียง

2. การแบ่งตามลักษณะทางกายภาพและจากกรวยประสบการณ์ของ Edgar Dele จำนวนไว้ 3 ประเภทดังนี้

2.1 สื่อวัสดุ (Software) หมายถึง สื่อที่บรรจุสาระหรือความรู้ที่อยู่ในตัว ได้แก่ (1) สื่อวัสดุที่ต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่นจำสามารถถ่ายทอดสาระหรือความรู้ให้ผู้เรียนได้ เช่น แผ่นเสียง เทป โทรทัศน์ ฟิล์มภาพยนตร์ (2) สื่อวัสดุที่ไม่ต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่น ก็สามารถถ่ายทอดหรือให้ความรู้แก่ผู้เรียน เช่น แผนภูมิ แผนภาพ ลูกโลก หุ่นจำลอง

2.2 สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) เป็นสิ่งที่เป็นตัวผ่านให้สาระหรือความรู้ที่อยู่ในทั้งวัสดุ อยู่ในรูปของจริงหรือสถานการณ์จริง ได้ถ่ายทอดออกมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เช่น เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องเล่นแผ่นเสียง

2.3 สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (Technique and Methods) เป็นสื่อลักษณะนามธรรม เป็นแนวความคิดหรือกระบวนการจัดระบบ และเงื่อนไขหรือสถานการณ์ในการเรียนรู้ ซึ่งอาจรวมหรือไม่รวมสื่อวัสดุ และอุปกรณ์มาประกอบช่วยให้กระบวนการดำเนินไปได้ด้วยดี เช่น การแสดงละคร ทศนศึกษา และการสาธิต

3. การจำแนกสื่อการศึกษาตามทรัพยากรการเรียนรู้ สามารถแบ่งได้ 6 แบบดังนี้

3.1 คน (People) ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ เริ่มตั้งแต่ครู และบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนบุคคลในสังคมที่มีความชำนาญในด้านต่างๆ

3.2 วัสดุ (Material) ทั้งที่บรรจุเนื้อหาวิชาการ และเพื่อการบันเทิงสามารถนำมาเป็นแหล่งวิชาการได้ เช่น หนังสือ สไลด์ และเทปโทรทัศน์

3. เครื่องแปลงถ่ายทอดสัญญาณ เพื่อแปลงถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงอาทิ เช่น

3.1 กล้องโทรทัศน์ (หรือกล้องวิดีโอ) เป็นอุปกรณ์รับภาพและเสียงแล้วแปลงเป็นสัญญาณไฟฟ้าเพื่อแปลงเป็นสัญญาณภาพและเสียงออกทางจอมอนิเตอร์

3.2 เครื่องเล่นวิดีโอ เป็นอุปกรณ์รับภาพและเสียงแล้วดัดแปลงเป็นสัญญาณไฟฟ้าเพื่อแปลงเป็นสัญญาณภาพและเสียงออกทางจอมอนิเตอร์

3.3 เครื่องวิซวลไลเซออร์ เป็นอุปกรณ์รับและฉายภาพ โดยใช้กล้องวิดีโอบนฐานเครื่องจับภาพจากวัสดุเพื่อแปลงเป็นสัญญาณภาพโดยต่อกับมอนิเตอร์หรือต่อกับเครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ฉายขึ้นจอภาพ

สื่อระบบดิจิทัล เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาและแปลงสัญญาณเช่นเดียวกับสื่อระบบแอนะล็อก แต่เป็นสื่อที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงโดยการใช้ระบบดิจิทัลแทนระบบแอนะล็อก อุปกรณ์ที่ใช้ระบบดิจิทัลจะมีความทำงานด้วยการ “ปิด” หรือ “เปิด” สัญญาณจึงมีความได้เปรียบในเรื่องของการบีบอัดและความเที่ยงตรงของข้อมูลทำให้สามารถบรรจุและถ่ายทอดข้อมูลที่ได้รับหรือบันทึกมาได้มากและแม่นยำกว่าระบบแอนะล็อก นอกจากนี้ อุปกรณ์ระบบดิจิทัลยังมีข้อดีที่สามารถนำมาใช้กับคอมพิวเตอร์ได้โดยตรง สื่อระบบดิจิทัลได้แก่

1. เครื่องแปลงสัญญาณ และถ่ายทอดสัญญาณ เป็นอุปกรณ์ในการแปลงและถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียง อาทิ คีย์ อาทิ

1.1 กล้องดิจิทัล ในลักษณะกล้องถ่ายภาพนิ่งและกล้องวิดีโอ

1.2 เครื่องเล่นวีซีดีและเครื่องเล่นดีวีดี เป็นอุปกรณ์เครื่องเล่นซึ่งอ่านข้อมูลรหัสดิจิทัลจากวัสดุ ได้แก่ แผ่นซีดี แผ่นวีซีดี และแผ่นดีวีดี แล้วแปลงเป็นสัญญาณไฟฟ้าเพื่อแปลงเป็นสัญญาณภาพและเสียงออกทางจอมอนิเตอร์หรือจอโทรทัศน์

1.3 เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ ได้แก่ เครื่องแอลซีดี และเครื่องดีแอลพี เป็นอุปกรณ์รับสัญญาณภาพจากอุปกรณ์อื่น เช่น เครื่องวิซวลไลเซออร์ และคอมพิวเตอร์ เพื่อถ่ายทอดเป็นสัญญาณภาพขนาดใหญ่ฉายบนจอภาพแทนจอมอนิเตอร์

โดยสรุป การจัดแบ่งประเภทของสื่อการศึกษาดังได้กล่าวมานั้น ได้มีการจัดแบ่งที่แตกต่างกันไปตามคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุอุปกรณ์บ้าง ตามลักษณะการใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นบ้าง แบ่งตามหมวดหมู่ ประเภทของสื่อ ทั้งสื่อพื้นฐานที่เป็นสื่อรูปแบบเก่าที่ใช้กันมาแต่เดิม สื่อระบบแอนะล็อก เป็นสื่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาจากวัสดุให้เห็นเป็นภาพขนาดใหญ่บนจอภาพ หรือถ่ายทอดเสียงจากวัสดุบันทึก และสื่อระบบดิจิทัลเป็นสื่อที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงโดยการใช้ระบบดิจิทัลแทนระบบแอนะล็อก รวมทั้งนำเอาเทคนิควิธีการจัดเข้าเป็น

ประเภทของสื่อด้วย ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า สื่อการสอนในทางเทคโนโลยีการศึกษานั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ (Hardware) สื่อการสอนประเภทวัสดุ (Software) และสื่อในลักษณะของเทคนิคหรือวิธีการ (Technique or method)

1.9 การจัดหาสื่อและผลิตสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554: 153) กล่าวว่า ความหมายของการจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการให้ได้สื่อมาด้วยวิธีการจัดซื้อ การแลกเปลี่ยน การเช่า การขอบริจาค และการสำเนา วิธีการจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีดังนี้ คือ

1. การจัดซื้อสื่อมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการ คือรวบรวมรายการสื่อการศึกษาที่มีจำหน่าย การเตรียมการก่อนการจัดซื้อ การกำหนดวิธีการจัดซื้อ การอนุมัติการจัดซื้อและการตรวจสอบ สื่อที่จัดซื้อ

2. การแลกเปลี่ยนสื่อมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการคือ การกำหนดสถาบันหรือองค์กรแลกเปลี่ยนสื่อ การกำหนดเกณฑ์การแลกเปลี่ยนสื่อ และการดำเนินการแลกเปลี่ยนสื่อ

3. การเช่าสื่อ ขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการจัดซื้อสื่อ

4. การขอบริจาคสื่อ มีขั้นตอนดังนี้ คือ การหาแหล่งบริจาค การติดต่อแหล่งบริจาคการตรวจสอบสื่อที่บริจาคและการตอบรับ

5. การสำเนาสื่อมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการคือ การแสวงหาแหล่งสื่อ และติดต่อเพื่อขอสำเนา การดำเนินการสำเนา และการตรวจสอบสื่อที่สำเนา

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554: 157) กล่าวว่า การผลิตสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการเรียนรู้ หมายถึง การให้ได้มาซึ่งสื่อเพื่อการจัดทำแนวทางการผลิตสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษามี 4 ขั้นตอน คือ

1. การให้บริการวางแผนผลิตสื่อเป็นขั้นดำเนินการก่อนลงมือผลิตมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการคือ การวิเคราะห์และกำหนดผู้เรียนการกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสำหรับสื่อบางประเภทก็อาจมีขั้นตอนย่อย เพิ่มเติมในขั้นนี้ ได้แก่ การเขียนบท การกำหนดประเภท และการออกแบบฯลฯ

2. การให้บริการเตรียมการผลิตสื่อเป็นการจัดเตรียมสิ่งที่จะใช้ในการผลิตเพื่อให้การผลิตดำเนินไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ได้แก่การเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเตรียมสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และการเตรียมบุคลากร

3. การให้บริการผลิต เป็นการดำเนินการผลิตสื่อหลังจากได้วางแผนและเตรียมการแล้ว

4. การให้บริการประเมิน และปรับปรุงการผลิตสื่อเป็นการตรวจสอบก่อนการผลิตระหว่างการผลิต และหลังการผลิต ว่าสื่อนั้นมีคุณภาพเพียงพอที่จะนำไปใช้หรือไม่และมี ส่วนใดที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง

โดยสรุป (1) การจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการจัดหาสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการให้ได้สื่อมาด้วยวิธีการจัดซื้อ การแลกเปลี่ยน การเช่า การขอบริจาค และการसानา วิธีการจัดหาสื่อเพื่อให้บริการ คือ การจัดซื้อสื่อมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการ การแลกเปลี่ยนสื่อมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการ การเช่าสื่อ การขอบริจาคสื่อ และการสำเนาสื่อ (2) การผลิตสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หรือศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการให้ได้มาซึ่งสื่อเพื่อการจัดทำ แนวทางการผลิตสื่อ คือ การให้บริการวางแผนผลิตสื่อ การให้บริการเตรียมการผลิตสื่อ การให้บริการผลิต การให้บริการประเมิน และปรับปรุงการผลิตสื่อ

1.10 การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้

สมสิทธิ์ จิตรสถาพร (2542: 32) กล่าวว่า ศูนย์สื่อการสอนที่ครบวงจรจะต้องเป็นศูนย์สื่อการศึกษาที่มีบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการ มีการติดตั้งเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้บริการยืม-คืนสื่อวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งการศึกษาค้นคว้า สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีประโยชน์ ประหยัด และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ปัทมาพร เข็นบำรุง (2554: 26) กล่าวว่า การบริการยืมและคืนทรัพยากรสารสนเทศ การจัดบริการยืมและคืนของหน่วยงานบริการสารสนเทศที่ผ่านมาเป็นระบบบริการด้วยมือ ปัจจุบันห้องสมุดและศูนย์สื่อศึกษาขนาดใหญ่ได้พัฒนานำระบบคอมพิวเตอร์บาร์รหัสแห่ง (Bar Code) มาใช้กับงานยืมและคืนทรัพยากรสารสนเทศ ลักษณะพื้นฐานของบริการยืมและคืนทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวข้องกับ การให้บริการยืมทรัพยากรสารสนเทศออกนอกสถานที่เพื่อการนำไปใช้ มีขอบเขตงาน คือ การบริการยืม การบริการคืน การบริการจอง การบริการยืมต่อ การคิดค่าปรับ การจัดทำรายงานการทำงานและการบันทึกสถิติต่าง ๆ

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554: 162) กล่าวว่า การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการได้มีโอกาสใช้สื่อการศึกษาได้อย่างสะดวกที่สุด ในจำนวนมากที่สุดและเป็นเวลานานที่สุดที่จะทำได้ ขอบข่ายการให้บริการยืมสื่อการศึกษาอาจดำเนินการได้ 3 ลักษณะ คือ การให้ยืมสื่อการศึกษาใช้ภายใน ใช้

ภายนอก และใช้ระหว่างหน่วย บริการสื่อการศึกษา แนวทางการให้บริการยืมสื่อการศึกษามีดังนี้
 (1) การกำหนดขอบเขตการให้บริการยืมครอบคลุมช่วงเวลา ที่เปิดให้บริการยืมผู้มีสิทธิให้ยืมและ
 ข้อกำหนดการยืม (2) การเปิดรับสมาชิก (3) การกำหนดวิธีการให้ยืมมีขั้นตอนย่อยที่ต้องดำเนินการ
 คือ รวบรวมข้อมูลสื่อการศึกษาการให้ยืมและคืน (4) การให้บริการสนับสนุนการให้ยืม ได้แก่ การ
 ให้บริการจอง (5) การจัดเก็บต้องคำนึงถึงระบบการจัดเก็บ การจัดเรียง และการดูแลรักษาสื่อ

โดยสรุป การให้ยืมสื่อเพื่อให้บริการในองค์กรเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 หรือศูนย์สื่อการศึกษา เป็นการอำนวยความสะดวกให้ผู้รับบริการ ได้มีโอกาสใช้สื่อการศึกษาได้อย่างสะดวก
 ที่สุด ในจำนวนมากที่สุดและเป็นเวลานานที่สุดที่จะทำได้ ขอบข่ายการให้บริการยืมคือ การให้ยืม
 สื่อการศึกษาใช้ภายใน ใช้ภายนอก และใช้ระหว่างหน่วย บริการสื่อการศึกษา แนวทางการ
 ให้บริการยืม คือการกำหนดขอบเขตการให้บริการยืม การเปิดรับสมาชิก การกำหนดวิธีการให้ยืม
 การให้บริการสนับสนุนการให้ยืม และการจัดเก็บต้องคำนึงถึงระบบการจัดเก็บ

1.11 การให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ในการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้สามารถแยกเป็นหัวข้อได้ดังนี้
 สภาพแวดล้อม องค์ประกอบในการฉาย ส่วนประกอบของเครื่องฉาย ระบบการ
 ฉาย และอุปกรณ์ในการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

1. สถานทีและสภาพแวดล้อมของห้องฉาย

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553 : 268 อ้างถึงใน บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ : 2534) กล่าวว่า เพื่อให้
 เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการฉายแต่ละครั้ง ควรมีการควบคุมสภาพการฉายในด้านต่าง ๆ
 ดังต่อไปนี้

1.1 จำนวนผู้ชม ควรจัดให้เหมาะกับขนาดของห้องฉาย ไม่แออัดยัดเยียด
 ทุกคนต้องนั่งดูได้อย่างสบายไม่คับแคบ

1.2 จัดที่นั่งให้ผู้ชมมองภาพบนจอได้อย่างชัดเจน ผู้ชมแถวหน้าควรนั่งห่าง
 เป็นระยะทาง 2 เท่าของความกว้างของจอฉาย และผู้ชมแถวหลังสุดควรนั่งห่างไม่เกิน 6 เท่าของ
 ความกว้างจอ มุมชมภาพควรจัดให้ลดหลั่นกัน หรือต้องไม่บังกัน

1.3 ควบคุมแสงสว่าง โดยมีม่านสีทึบปิดกั้นแสงสว่างจากภายนอก และควรมี
 อุปกรณ์สามารถควบคุมแสงสว่างภายใน เพื่อปรับหรือเปิดสว่างในขณะที่ฉาย เช่น Dimmer

1.4 ควบคุมระบบระบายอากาศ ต้องติดตั้งพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศ ควรมี
 ช่องสำหรับระบายอากาศทั้งเข้าและออกจากห้องฉาย เพื่อป้องกันการขาดอากาศหายใจหรืออากาศ
 เลียภายในห้องฉาย

1.5 การควบคุมระบบเสียง ห้องฉายต้องมีวัสดุป้องกันเสียงจากภายนอกได้ และดูดกลืนเสียงสะท้อนหรือเสียงก้องได้ จึงมักบุด้วยแผ่นกระดานชนอ้อย หรือวัสดุอื่นที่มีพื้นผิวขรุขระ ภายในห้องมีม่านรอบผนังห้องเพื่อป้องกันเสียงสะท้อนภายในห้อง ส่วนระบบเสียงภายใน ติดตั้งลำโพงไว้ใกล้ๆ จอฉาย สูงระดับหูหันหน้าเข้าหาผู้ชม ถ้าเป็นห้องฉายขนาดใหญ่ๆ มักใช้ลำโพงฝังผนังห้อง หรือตั้งบนขาตั้ง หรือติดตั้งไว้ข้างฝา สามารถปรับทิศทางได้ แต่ควรอยู่ในระดับสูงเหนือศีรษะผู้ชมเล็กน้อย และถ้าเป็นห้องใหญ่ควรมีเป็นจำนวนมากเป็นระยะๆ ให้ผู้ชมได้ยินทั่วถึง

1.6 ติดตั้งเครื่องฉายให้สูงพ้นศีรษะของผู้ชมในห้อง เพื่อให้ผู้ชมบังลำแสงจากเครื่องฉาย หรือเกิดเงาขึ้นบนจอฉาย

2. อุปกรณ์ในการให้บริการห้องฉาย

2.1 เครื่องฉายวิดีโอโปรเจกเตอร์

กิดานันท์ มลิทอง (2548: 153) กล่าวว่า เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ หรือ แปลอย่างตรงตัวว่า “เครื่องฉายภาพ” เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์เป็นเครื่องถ่ายทอดสัญญาณที่มีบทบาทในการใช้งานอย่างมาก เป็นอุปกรณ์ที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดสัญญาณจากอุปกรณ์หลายประเภท เช่น เครื่องวีซวลไลเซอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องเล่น ดีวีดีให้ปรากฏเป็นภาพขนาดใหญ่บนจอภาพ เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ที่นิยมใช้ในปัจจุบันจะเป็นเครื่องแอลซีดีและเครื่องดีแอลพี

เครื่องแอลซีดี (LCD: Liquid Crystal Display) และเครื่องดีแอลพี (DLP: Digital Light Processing) แอลซีดีเป็นเทคโนโลยีการแสดงผลที่ใช้พลังงานน้อยโดยการใช้คริสตัลโมเลกุลอัดอยู่กลางระหว่างแผ่นกระจก โมเลกุลเหล่านี้จะมีการจัดเรียงตัวใหม่ ในลักษณะที่บดแสงเมื่อมีกระแสไฟฟ้าผ่านทำให้มองเห็นเป็นภาพหรือตัวหนังสือได้ เครื่องแอลซีดีเป็นเครื่องถ่ายทอดสัญญาณที่ใช้ต่อพ่วงต่อกับจอมอนิเตอร์ของคอมพิวเตอร์ เครื่องวีซวลไลเซอร์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ หรือเครื่องเล่นวีซีดี เพื่อเสนอภาพจากอุปกรณ์เหล่านั้นขยายขนาดใหญ่ขึ้นบนจอภาพ ความแตกต่างระหว่างสองเครื่องคือ เครื่องดีแอลพี เป็นเครื่องถ่ายทอดสัญญาณระบบดิจิทัลในลักษณะเดียวกับเครื่องแอลซีดีแต่มีความคมชัดสูงกว่า โดยให้ความคมชัดมากถึง 1,280 X 1,024 จุด ในขณะที่เครื่องแอลซีดีจะให้ความคมชัดได้สูงสุดเพียง 1,024 X 768 จุดเท่านั้น

2.2 เครื่องเล่น และอ่านแผ่นสัญญาณภาพ และเสียง

กิดานันท์ มลิทอง (2544: 193-196) กล่าวว่า เครื่องเล่นวีซีดี (Video Compact Disc) เครื่องเล่นวีซีดี (VCD) หรือเรียกอย่างเต็มว่า “วีดีโอซีดี” (Video CD ซึ่งย่อมาจาก

Video Compact Disc) เป็นเครื่องเล่นแผ่นซีดีระบบดิจิทัลที่บันทึกข้อมูลในลักษณะภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียงเพื่อเสนอภาพบนจอโทรทัศน์

แผ่นวีซีดี (VCD) แผ่นวีซีดีจะมีลักษณะทางกายภาพทุกอย่างเหมือนแผ่นซีดี เพียงแต่แผ่นวีซีดีจะเป็นการเสนอภาพยนตร์พร้อมเสียงสเตอริโอ มีอัตราการเสนอภาพ 1.44 ล้านบิตต่อวินาที (Mbps) แผ่นวีซีดีสามารถบันทึกภาพยนตร์จากการถ่ายทำหรือจากแถบวีดิทัศน์ แล้วบันทึกลงแผ่น โดยทั่วไปแล้วภาพยนตร์เรื่องหนึ่งจะมีความยาว 74-80 นาที แต่เนื่องจากแผ่นซีดีแผ่นหนึ่งสามารถเล่นได้ยาวนานเพียง 74-80 นาที ดังนั้นจำเป็นต้องใช้ซีดีถึง 2 แผ่นจึงจะบันทึกได้หมดทั้งเรื่อง

เครื่องเล่นดีวีดี (DVD Player) เครื่องเล่นดีวีดี เป็นเครื่องเล่นแผ่นดีวีดีระบบดิจิทัลเพื่อเสนอภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียงเพื่อเสนอภาพบนจอโทรทัศน์ ในลักษณะเดียวกับแผ่นวีซีดี แต่จะให้คุณภาพของภาพและเสียงดีกว่ามาก รวมถึงคุณลักษณะอื่นๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมายหลายประการ และเครื่องเล่นดีวีดียังสามารถเล่นได้ทั้งแผ่นดีวีดี แผ่นวีดีโอซีดี แผ่นซีดีเพลง และบางรุ่นสามารถเล่นแผ่น MP3 ได้อีกด้วย

แผ่นดีวีดี (DVD) แผ่นดีวีดีเป็นแผ่นบันทึกข้อมูลระบบดิจิทัลและมีลักษณะทางกายภาพเช่นเดียวกับแผ่นซีดี แต่ต่างกันตรงที่สามารถบรรจุข้อมูลได้ตั้งแต่ 4.7-17 จิกะไบต์ จึงทำให้แผ่นดีวีดีหนากว่าแผ่นซีดีโดยเป็นแผ่นบันทึกข้อมูลแบบด้านเดียว/ชั้นเดียวไปจนถึงแบบบันทึกสองด้าน/สองชั้น ข้อดีของแผ่นดีวีดี (1) คุณภาพของภาพบนแผ่นดีวีดีให้ความคมชัดมาก โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับแถบวีดิทัศน์ (2) ให้เสียงคอลบีเซอร์ราวด์ช่วยให้การชมภาพยนตร์มีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น (3) สามารถเลือกชมตอนใดของภาพยนตร์ก็ได้โดยไม่ต้องเรียงตามเนื้อเรื่อง (4) ไม่มีการขีดของแผ่นบันทึกเหมือนแถบเทป (5) หากเกิดความสกปรกบนแผ่นสามารถทำความสะอาดได้โดยง่าย

2.3 เครื่องคอมพิวเตอร์

กิดานันท์ มลิทอง (2544 : 210) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์สามารถใช้เป็นสื่อในการบันทึกและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศในตัวเพื่อ “ดูหนัง ฟังเพลง” โดยการ “เขียน” ซึ่งเป็นการบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ หรือเพลง ที่จัดทำไว้แล้วบันทึกลงแผ่นซีดีหรือดีวีดี และ “อ่าน” เพื่อนำเสนอบนจอมอนิเตอร์ เช่น นำเสนอภาพถ่ายจากกล้องดิจิทัลทั้งภาพนิ่งและวีดิทัศน์ ภาพยนตร์จากแผ่นดีวีดี หรือฟังเพลงจากแผ่นซีดี ดังนี้เป็นต้น นอกจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอโดยใช้โปรแกรม เช่น Windows Media Player, PowerDVD หรือ RealOne Player ในการดูหนังฟังเพลงดังกล่าวแล้ว ยังสามารถใช้ในการดาวน์โหลดเพลงหรือภาพยนตร์ในลักษณะ streaming จากอินเทอร์เน็ตเพื่อชมภาพหรือฟังเพลงที่ส่งมาแบบสดได้ และ

ปัจจุบันสามารถใช้จอมอนิเตอร์ของคอมพิวเตอร์เป็นโทรทัศน์ได้อีกทางเลือกหนึ่งโดยต้องใส่การ์ดพิเศษในการรับสัญญาณโทรทัศน์เพิ่มในคอมพิวเตอร์ด้วย

2.4 จอรับภาพ

กิดานันท์ มลิทอง (2544 : 185-86) กล่าวว่า ขนาดจอภาพ มีนักวิชาการได้ให้กฎในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างขนาดจอภาพกับที่นั่งของคนดู เรียกว่า “กฎ 2 x 6” (two-by-six rule) คือ ผู้ดูไม่ควรนั่งใกล้จอภาพมากกว่า 2 เท่าของขนาดความกว้างของจอภาพ หรือนั่งไกลกว่า 6 เท่าของขนาดความกว้างของจอภาพ

การตั้งจอภาพ โดยปกติจอภาพจะตั้งอยู่กลางผนังหน้าห้อง ควรปรับความสูงจอภาพให้ส่วนล่างจออยู่ประมาณเหนือระดับศีรษะของผู้ดู ซึ่งควรเป็นระยะอย่างน้อย 4 ฟุตจากพื้นเพื่อหลีกเลี่ยงการบังกัน และอาจกล่าวได้ว่ายิ่งติดจอภาพสูงเท่าใดก็จะทำให้ดูได้อย่างทั่วถึงมากขึ้นเท่านั้น แต่ต้องระวังเช่นกันว่าอย่าติดตั้งจอภาพสูงเกินไปจนผู้ดูต้องแหงนคอซึ่งจะก่อให้เกิดความเมื่อยได้

โดยสรุป ห้องฉายจะประกอบไปด้วย สถานที่และสภาพแวดล้อมของห้องฉาย ควรจัดที่นั่งให้เหมาะสมกับขนาดห้องฉาย ผู้ชมมองภาพบนจอได้อย่างชัดเจน สามารถควบคุมแสงสว่าง ระบบระบายอากาศ ระบบเสียงได้ เครื่องฉายควรติดตั้งให้สูงพ้นศีรษะของผู้ชมในห้อง องค์ประกอบในการฉาย ได้แก่ เครื่องฉาย วัสดุที่ใช้ในการฉาย และจอภาพ ระบบฉายมีทั้งการฉายแบบตรง ฉายแบบอ้อม และการฉายแบบสะท้อน

1.12 การให้บริการฝึกอบรมในศูนย์สื่อการเรียนรู้

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554: 170) กล่าวว่า การให้บริการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการให้บริการความรู้และประสบการณ์ ทักษะคติ ค่านิยม และทักษะความชำนาญ ทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่ไม่สามารถจะทำได้โดยกระบวนการสอนโดนปกติ แนวทางการให้บริการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษามีขั้นตอนดังนี้

1. การให้บริการการศึกษาวิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการฝึกอบรมจะครอบคลุมขั้นตอนที่จะให้บริการคือ การวิเคราะห์ความต้องการในการการฝึกอบรม และการกำหนดความต้องการในการฝึกอบรม

2. การให้บริการการจัดทำโครงการฝึกอบรมเป็นการเขียน โครงการฝึกอบรมประกอบด้วย ชื่อโครงการฝึกอบรม ผู้รับผิดชอบโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา วิธีการ และทรัพยากรที่ใช้ ในการฝึกอบรม

3. การให้บริการดำเนินการฝึกอบรมครอบคลุม การเตรียมการก่อนการดำเนินการฝึกอบรมและการจัดการฝึกอบรม

4. การให้บริการ การประเมินและติดตามการฝึกอบรม

โดยสรุป การให้บริการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการให้บริการความรู้และประสบการณ์ ที่สนใจ คำนึง และทักษะความชำนาญ ทางเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษาที่ไม่สามารถจะทำได้โดยกระบวนการสอนโดยปกติ แนวทางการให้บริการฝึกอบรม มีดังนี้ การให้บริการการศึกษาวิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการฝึกอบรม การให้บริการ การประเมินและติดตามการฝึกอบรม การให้บริการดำเนินการฝึกอบรม และการให้บริการการจัดทำโครงการฝึกอบรมเป็นการเขียน โครงการฝึกอบรมฝึกอบรม มีดังนี้ การให้บริการการศึกษาวิเคราะห์และกำหนดความต้องการในการฝึกอบรม การให้บริการ การประเมินและติดตามการฝึกอบรม การให้บริการดำเนินการฝึกอบรม และ การให้บริการการจัดทำโครงการฝึกอบรมเป็นการเขียน โครงการฝึกอบรม

1.13 การประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้

สมพงษ์ แดงตาด (131: 2554) กล่าวถึง ความหมายและลักษณะของการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาว่า

1. ความหมายของการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษาเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้ผลิตกับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแจ้งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการที่องค์กรมีอยู่ การประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ใช้เพื่อส่งเสริมการตลาดชนิดหนึ่ง โดยพยายามทำสิ่งที่ดีมีคุณค่ากับสังคม เพื่อให้สาธารณชนเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์และบริการ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรได้รับการสนับสนุน และร่วมมือด้วยดีจากกลุ่มเป้าหมายในระยะยาวสืบไป การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการผลิตภัณฑ์และบริการหรือเกิดความมั่นใจในองค์กร

2. ลักษณะของการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา เราอาจแบ่งลักษณะที่สำคัญในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการขององค์กรได้เป็น 4 ประการด้วยกัน คือ (1) มีการเตรียมงานและวางแผนอย่างรอบคอบ (2) เป็นการกระทำต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้รับข้อมูลและข่าวสารที่ถูกต้อง (3) เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร ผลิตภัณฑ์ และบริการที่องค์กรมีอยู่ (4) กิจกรรมนี้ให้ประโยชน์และมีคุณค่าต่อกลุ่มเป้าหมาย

โดยสรุป การประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ จากคำจำกัดความและลักษณะที่สำคัญขององค์กรประกอบในการประชาสัมพันธ์ทั้ง 4 ข้อ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การ

ประชาสัมพันธ์มิใช่การเสนอขายสินค้าและบริการโดยตรง แต่จะมุ่งเน้นที่การสร้างความรู้สึที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความมั่นใจและศรัทธาต่อผลิตภัณฑ์และบริการ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์จึงต่างจากการโฆษณา เพราะการโฆษณามุ่งที่จะจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าและบริการ โดยการโฆษณาจะมุ่งให้ผู้บริโภคได้เห็นถึงคุณภาพและผลที่ได้จากการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

2. ความคิดเห็น

2.1 ความหมายของความคิดเห็น

กู๊ด (Good. 1973: 399) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึกประทับใจ ไม่ได้มาจากจากการพิสูจน์หรือการ ชั่งน้ำหนักกว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524: 249) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นการพิจารณาความเป็นจริงจากการใช้ปัญญา โดยใช้ความคิด เป็นส่วนประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

ศรีสมบูรณ์ เข้มกลม (2538: 47) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทาง ความรู้สึก หรือความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการ ประเมินผลสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น เป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจาก คนอื่น ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยแสดงความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือ การเขียน

เสาวนีย์ เทพหัตถิ (2533: 6) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น เป็นพฤติกรรมของบุคคลซึ่งรวมทั้งสิ่งที่แสดงออกมาให้เห็นภายนอกอย่างชัดเจน และรวมถึงสิ่งที่ อยู่ในใจของบุคคล ซึ่งบุคคลภายนอกไม่สามารถสังเกตเห็นได้

จากความหมายของความคิดเห็นที่นักวิชาการได้กล่าวไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการให้ความหมายของความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

ประการที่ 1 ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก การตัดสินใจ และการพิจารณาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง และอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ จากบุคคลอื่น

ประการที่ 2 ความคิดเห็นต้องอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และ สภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบ

ประการที่ 3 ความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา และสามารถวัดได้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นคำถามในแบบสอบถาม

สิริรัตน์ มาพบสุข (2542: 8) ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิดเห็น ความรู้สึก การยอมรับ หรือความเชื่อ โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมมาประกอบ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

โดยสรุป ความคิดเห็น การแสดงออกทางความคิดเห็น ความรู้สึก การยอมรับ หรือความเชื่อ แสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องและอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธ จากบุคคล โดยการแสดงความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือการเขียน

2.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

เฟรดแมน (Feidman 1971: 53) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่างๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการฝึกหัดทำงานด้วย

เบสท์ (Best 1977: 17) กล่าวว่า ในการศึกษาถึงความเห็นต่างๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การสอบถาม ซักถาม บันทึกลง และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่งวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่บอกถึงความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะอย่างไร และจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นนั้นได้ หรือในการวางแผนนโยบายใดๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาทำให้ผู้บริหารเห็นควรหรือในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

โดยสรุป ความสำคัญของความคิดเห็นได้กล่าวมานั้น การสำรวจความคิดเห็น การศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง โดยจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูดหรือการเขียน

2.3 ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (Remmer 1954: 17) ได้แบ่งความคิดเห็นออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ให้ความรักจนหลงบูชา ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นประเภทนี้รุนแรง และเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Content) เป็นการมีความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดีได้แก่

ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

โดยสรุป ประเภทของความคิดเห็นประเภทของความคิดเห็นได้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือความคิดเห็นเชิงบวก-เชิงลบสุด และความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ

2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

2.4.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and physiological factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2.4.2 ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆจากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่างๆโดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้อทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์ โดยตรงที่เขาได้รับ

2.4.3 อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆจะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

2.4.4 เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัย ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆจะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่างๆซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่ม ได้

2.4.5 สื่อมวลชน (Mass media) เป็นสื่อต่างๆ ที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่างๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

โดยสรุป การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกัน

ออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

2.5 การวัดความคิดเห็น

ชอร์และไรท์ (Shaw and Wright อ้างถึงใน ศศิวรรณ ทองดีเลิศ 2547: 39) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นลักษณะของแต่ละบุคคล การวัดจึงต้องวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้ และมีข้อแตกต่างของประสบการณ์และปัจจัยอื่นๆ เป็นส่วนประกอบ วิธีการวัดความคิดเห็นมีดังนี้

1. การฉายภาพ (Projective Technique) เป็นการวัดโดยการสร้างจินตนาการจากภาพ โดยภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงความคิดเห็นออกมา ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับเป็นสำคัญ

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการซักถามบุคคล ช่วยให้ได้ข้อมูลที่ขยายครอบคลุมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

3. การส่งแบบสอบถาม (Questionare) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นที่สิ้นเปลืองเวลาและเงินทุนน้อยกว่าวิธีอื่น โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มที่ต้องการศึกษาให้ตอบมาแต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องสามารถอ่านออกเขียนได้

4. การให้เล่าความรู้สึก (Self-Report) เป็นการวัดโดยให้บุคคลเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา ซึ่งผู้เล่าจะบรรยายความรู้สึกนึกคิด ตามประสบการณ์ และความสามารถออกมา

จินตนาภา โสภณ (2542 : 41) ได้เขียนสรุปเรื่องการวัดทัศนคติ กล่าวถึงการสร้างมาตรการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี และที่แพร่หลายมี 4 วิธีคือ

1. วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's Method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่าเป็นสเกลที่มีช่วงห่างเท่ากัน

2. วิธีกัตต์แมน (Guttman's Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับข้อความทัศนคติสูงต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ และแสดงการสะสมของข้อแสดงความคิดเห็น

3. วิธีจำแนก S-D Scale (Semantic Differential Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติความคิดเห็น โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้ามเช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตรการวัดทัศนคติที่นิยมแพร่หลาย เพราะเป็นวิธีการสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทาง

ชื่นชอบ หรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชื่นชอบหรือไม่ชอบ มีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การวัดความคิดเห็นหรือการสำรวจความคิดเห็นจะช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางหรือนโยบายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนรวมได้ โดยความคิดเห็นต่างๆ ไป ต้องประกอบด้วย 3 สิ่งสำคัญคือ บุคคลที่ถูกวัดสิ่งเร้า การตอบสนอง ซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูงมาก ต่ำ มาก น้อย และวิธีวัดความคิดเห็น

โดยสรุป การวัดความคิดเห็นต้องวัดจากแรงจูงใจ การรับรู้และมีข้อแตกต่าง ของประสบการณ์และปัจจัยอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบ ดังนั้น วิธีวัดความคิดเห็นมีหลายวิธี ได้แก่ การฉายภาพ การสัมภาษณ์ การส่งแบบสอบถาม และการให้เล่าความรู้สึก ส่วนมาตราที่ใช้วัดมีหลายวิธี ได้แก่ วิธีของเอร์สโตน วิธีกัตต์แมน วิธีจำแนก S-D Scale และวิธีแบบลิเคิร์ต

2.6 การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น

เทรนดิส (Traindis 1971: 13) กล่าวว่า ความคิดเห็นของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และมีสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงคือ การรับรู้ข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือ สื่อมวลชน การได้รับประสบการณ์ตรงที่พบด้วยตนเอง หรือจากแรงสะท้อนใจ และการถูกบังคับให้ปฏิบัติตามโดยไม่เต็มใจ

แมคไควว์ (Macquire 1969: 155-156) กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนทัศนคติและความคิดเห็นประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 3 ขั้นตอนคือ การใส่ใจ (Attention) การใช้ความสนใจต่อสิ่งต่างๆ การเข้าใจ (Comperhension) การได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเกิดความรู้ และการมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น (Yielding) มีการเปลี่ยนแปลงสภาวะการเกิดขึ้นจากสภาวะการปกปิด

โดยสรุป การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นคือ การรับรู้ข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือ สื่อมวลชน ได้รับประสบการณ์ตรงที่พบด้วยตนเอง ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามโดยไม่เต็มใจหรือจากแรงสะท้อนใจ กระบวนการเปลี่ยนทัศนคติประกอบด้วย การใส่ใจ การเข้าใจและการมีสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาศูนย์สื่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา นั้นเริ่มต้นจากการให้บริการห้องสมุดซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมสื่อประเภทสิ่งพิมพ์

จนกลายมาเป็นศูนย์สื่อทางการศึกษา ซึ่งรวบรวมสื่อประเภทไม่ตีพิมพ์ไว้ด้วย สมาคมสื่อสารการศึกษาและเทคโนโลยีได้กำหนดลักษณะศูนย์ซึ่งให้บริการสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยเน้นการจัดศูนย์สื่อในแง่การรวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และ โสตทัศนวัสดุ และเรียกหน่วยงานนี้ว่า ศูนย์สื่อการเรียนการสอน ในที่นี้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ได้เรียกงานดังกล่าวว่า ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้

งานศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานหนึ่งของงานห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้ ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ ตอบสนองความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การดำเนินงานของฝ่ายงานศูนย์สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากร งานฐานข้อมูล งานบริการสื่อการเรียนรู้ งานบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา งานบริการห้องฉาย และงานบริการผลิตสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้บริการแยกเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

ด้านบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ให้บริการสื่อการศึกษา เช่น ซีดี ภาพ ซีดีเสียง ซีดีคอมพิวเตอร์ ทีวีดีภาพ วิดีโอเทป แผ่นภาพประกอบการศึกษา และหุ่นจำลอง เป็นต้น ซึ่งในการการยืม และคืน สื่อการศึกษานั้นศูนย์สื่อการเรียนรู้ใช้โปรแกรมห้องสมุดออนไลน์ รวมทั้งการการสืบค้น ให้คำปรึกษาสื่อการเรียนรู้ และค้นหาสื่อการศึกษาจากสมุดบันทึกรายการสื่อ

ด้านบริการห้องฉาย ศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีห้องฉายจำนวน 1 ห้อง สำหรับให้บริการห้องฉายสำหรับฉายสื่อการศึกษา นำเสนอผลงาน จัดประชุม จัดฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ ตามวาระโอกาส ขนาดความจุ 1 ห้องเรียน 40 ที่นั่ง

ด้านบริการการผลิตสื่อการศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา เช่น ตัดต่อทำสื่อการสอน ซีดีภาพ ซีดีเสียง ซีดีคอมพิวเตอร์ และทำสำเนาสื่อการศึกษา

ดังนั้น ศูนย์สื่อการเรียนรู้ จึงได้จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ เพื่อสนองความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนดังกล่าว การดำเนินงานของฝ่ายงานศูนย์สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากร งานฐานข้อมูล งานบริการสื่อการเรียนรู้ งานบริการยืมและคืน งานบริการห้องฉาย และงานบริการผลิตสื่อการศึกษา

3.1 วัตถุประสงค์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1. เป็นศูนย์รวบรวมสารสนเทศประเภทต่างๆ
2. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้าและวิจัย
3. เป็นศูนย์ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และการทำกิจกรรมสร้างสรรค์
4. เป็นศูนย์สะสม ทดลอง ใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ

5. เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ด้านบรรณารักษศาสตร์และเทคโนโลยี
การศึกษา

6. เป็นแหล่งให้บริการแก่ชุมชน เพื่อสนับสนุนการศึกษาค้นคว้า

3.2 บริการทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1. บริการสื่อการเรียนรู้
2. บริการสืบค้นสื่อการเรียนรู้จากฐานข้อมูล
3. บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า
4. บริการยืม - คืน สื่อการเรียนรู้
5. บริการห้องฉาย
6. บริการผลิตสื่อการศึกษา
7. บริการสื่อการสอนระหว่างหน่วยงาน
8. บริการจัดฝึกอบรม
9. บริการกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

3.3 งานบริการหลักของศูนย์สื่อการเรียนรู้

3.3.1 การใช้บริการยืม-คืนสื่อการเรียนรู้

- 1) สื่อที่ให้บริการได้แก่ คดีวิทัศน์ ซีดีภาพ ซีดีเสียง เทปเสียง, ซีดีเสียง, ซีดีคอมพิวเตอร์ หุ่นจำลอง ลูกโลกจำลอง ภาพชุดการศึกษา ฯลฯ
- 2) นักเรียน อาจารย์และบุคลากร ที่มีบัตรประจำตัวที่โรงเรียนออกให้ สามารถขอใช้บริการได้ที่ศูนย์สื่อการเรียนรู้อาคารอูบล เรียงสุวรรณ ชั้น 2 ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ได้จัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์, เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์, เครื่องรับสัญญาณวิทยุ เครื่องอ่านสัญญาณคดีวิทัศน์ ฯลฯ ไว้พร้อมสำหรับให้บริการตรวจสอบสื่อเป็นรายบุคคล
- 3) ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นรายการที่ต้องการจากฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์สืบค้น หรือรายการสื่ออื่นๆ ที่จัดเตรียมไว้ เมื่อได้รายการที่ต้องการให้แจ้งรายชื่อพร้อมเลขเรียกสื่อ เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำมาให้บริการ
- 4) นำสื่อการศึกษาที่ยืมและคืนไปสแกนบาร์โค้ดที่ตัวสื่อการศึกษาก่อนทำการยืมและคืน
- 5) นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป สามารถยืมสื่อการเรียนรู้กลับไปศึกษาที่บ้านได้
- 6) กรณีส่งสื่อการศึกษาคืนล่าช้า มีค่าปรับวันละ 1 บาท

3.3.2 การใช้บริการห้องฉาย

- 1) ห้องฉายใช้เฉพาะการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเท่านั้น
- 2) อาจารย์ผู้สอนต้องจองห้องฉายด้วยตนเอง พร้อมระบุชื่อเรื่อง เลขเรียกสื่อการสอนที่ต้องการให้ชัดเจน เพื่อความพร้อมในการให้บริการ
- 3) ให้นักเรียนถอดรองเท้าไว้ชั้นวางรองเท้าก่อนเข้าห้องฉาย ไม่อนุญาตให้นักเรียนเข้าห้องฉายถ้าไม่มีอาจารย์ผู้สอนควบคุมดูแล
- 4) ห้ามเล่น เคลื่อนย้ายเก้าอี้ และวัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างในห้องฉายโดยเด็ดขาด
- 5) ก่อนการฉาย ให้อาจารย์ตรวจสอบความเรียบร้อยของสถานที่และสื่อการสอนที่จะใช้งาน
- 6) หลังการฉาย ให้อาจารย์ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้ง แล้วแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- 7) ถ้าไม่สามารถพานักเรียนเข้าใช้บริการตามที่จองไว้ ให้แจ้งงดใช้บริการล่วงหน้า เพื่อจะได้สำรองห้องฉายไว้สำหรับอาจารย์ผู้สอนอื่นที่ต้องการพานักเรียนเข้าศึกษาค้นคว้าต่อไป

3.3.3 การใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา

- 1) อาจารย์และบุคลากร สามารถขอใช้บริการผลิตสื่อได้ที่ศูนย์สื่อการเรียนรู้อ
- 2) ลงนามในแบบฟอร์มการผลิตสื่อการศึกษาให้ชัดเจน
- 3) ร่วมกันวางแผนการผลิตกับเจ้าหน้าที่ให้บริการ
- 4) นัดวันรับงานตามลำดับและความยากง่ายของงาน
- 5) รับงานพร้อมตรวจสอบชิ้นงาน

3.4 มารยาทในการเข้าใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้อ

- 3.4.1 ไม่นำกระเป๋า หรือถุงใด ๆ เข้าสู่ศูนย์สื่อการเรียนรู้อ
- 3.4.2 ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น
- 3.4.3 ไม่นำอาหาร เครื่องดื่ม เข้าไปในศูนย์สื่อการเรียนรู้อ
- 3.4.4 เมื่อใช้บริการสื่อการศึกษาเสร็จ ให้นำไปเก็บในที่ที่เตรียมไว้ หรือส่งคืนที่เจ้าหน้าที่ให้บริการ
- 3.4.5 ไม่มีกีด ตัด ขโมย หรือทำลายสิ่งพิมพ์ วัสดุ และครุภัณฑ์อื่น

โดยสรุป ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัย และพัฒนาการศึกษา จึงได้จัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ เพื่อสนองความมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การดำเนินงานของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากร งานฐานข้อมูล งานบริการสื่อการเรียนรู้ งานบริการยืมและคืน งานบริการห้องฉาย และงานบริการผลิตสื่อการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2533) ได้ทำการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เห็นความสำคัญและใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการสอนให้ได้ผลดี อาจารย์ทุกคนมีประสบการณ์เห็นว่า เทคโนโลยีทางการศึกษาสำคัญมาก สามารถใช้และเผยแพร่ความรู้ให้กับท้องถิ่นหรือชุมชน เครื่องมือที่ต้องการใช้มากได้แก่ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือวัสดุทัศนศึกษา รวมทั้งให้คำแนะนำ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก บำรุงรักษา ให้พร้อมสำหรับใช้งาน ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรค และความไม่สะดวกในเรื่องการหาสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ทั้งยังไม่มีเวลาเพียงพอที่จะเตรียมผลิตสื่อ เพราะมีอุปกรณ์จำกัด และขาดงบประมาณ ส่วนใหญ่มีความต้องการให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อรองอธิการบดี ให้เป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาโดยตรง

เจดชาติ พุกพูน (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การศึกษาความต้องการการใช้บริการวัสดุทัศนศึกษาของอาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนิสิตไม่ทราบว่าฝ่ายวัสดุทัศนศึกษามีสื่อการเรียนการสอนอะไรไว้ให้บริการเป็นปัญหาสำคัญมาก การประชาสัมพันธ์ให้ข่าวสารสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนน้อยไป ปัญหาด้านการขอใช้บริการที่มีผลต่อการใช้บริการมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการสืบค้นวัสดุทัศนศึกษาน้อย

จารุวรรณ ธาระศัพท์ (2543) ได้ทำการศึกษา การให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาในคณะวิชาไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมีความเห็นว่ามีบริการอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกันเกี่ยวกับการให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาในด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล โดย

ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีบริการอยู่ในระดับปานกลาง ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่ามีบริการอยู่ในระดับน้อย

ศิรินันท์ เหลืองอภิรมย์ (2543) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ที่มีต่อการพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารสถาบัน เห็นด้วยว่างานเทคโนโลยีทางการศึกษามีความสำคัญ และมีประโยชน์มาก เพราะทำให้ประหยัดเวลาในการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

2. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เคยใช้สื่อ หรือ โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนบ้างเป็นครั้งคราว เนื่องจากบางครั้งห้องเรียนที่สอน ไม่มีความสะดวกในการใช้

3. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการใช้โสตทัศนูปกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง แต่โสตทัศนูปกรณ์ประเภทไม่ใช้กับเครื่องฉาย ต้องการใช้น้อย

4. ผู้บริหารสถาบันและอาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยว่า ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านโสตทัศนศึกษา ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่ทันสมัยเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ผู้บริหารสถาบันและอาจารย์ผู้สอนเห็นด้วยว่า ควรสนับสนุนการพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน โดยจัดให้เป็นหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่บริการ จัดหา ผลิตและซ่อมบำรุงสื่อการสอนและอุปกรณ์ต่างๆ และมั่นใจว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันได้จริง

สุณีย์ สักดิ์แสน (2544) ได้ทำการศึกษา สภาพการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยทุกด้าน

2. สภาพการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ควรจะเป็น ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมากทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และการบริการที่ควรจะเป็นรวมทุกด้าน พบว่า การบริการที่ควรจะเป็นสูงกว่าการบริการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริการเทคโนโลยีการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และการบริการที่ควรจะเป็นทั้ง 5 คณะ พบว่า อาจารย์ในแต่ละคณะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริการที่ควรจะเป็นสูงกว่าสภาพการบริการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ปัญหาและอุปสรรคของการให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พบว่า การให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษารวมทุกด้าน มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคของการให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ทั้ง 5 คณะ โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จิตนุวัฒน์ สุนทรนนท์ (2545) ได้ทำการศึกษา สภาพปัญหา และความต้องการ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต พบว่า

1. อาจารย์ใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุมากที่สุด คือ เอกสารหนังสือประกอบการสอน ส่วนสื่อการสอนประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย นักศึกษาใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุมากที่สุด คือ แผ่นใสกับเครื่องฉายข้ามศีรษะ และแผ่นดิสก์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนสื่อการสอนประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพวิดีโอ (Projector) เครื่องนำเสนอภาพ (Presentation) และสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย

2. ปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์และนักศึกษาที่อยู่ในระดับมาก คือ ไม่มีงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน

3. อาจารย์มีความต้องการการใช้สื่อสอนประเภทวัสดุมากที่สุด คือ เอกสารหนังสือประกอบการสอนและแผ่นดิสก์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนสื่อการสอนประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องขยายเสียง/ไมโครโฟน (โทรโข่ง) และสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การบรรยาย นักศึกษามีความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุมากที่สุด คือ ชุดการสอน/บทเรียนสำเร็จรูป ส่วนความต้องการสื่อการสอนประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้มากที่สุด คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพวิดีโอ (Projector) เครื่องนำเสนอภาพ (Presentation) และความต้องการสื่อการสอนประเภทเทคนิควิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การสาธิตการบรรยาย การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ และการทดลองหรือปฏิบัติการ

ปิยะดา ทองประสิทธิ์ (2551) ได้ทำการศึกษา ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของครูสอนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูระดับประถมศึกษาที่มี

ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาโดยภาพรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 8 ด้าน พบว่า (1) ด้านประเภทของสื่อการศึกษาควรเน้นการจัดหาสื่อเสียง (2) ด้านการบริการผลิตสื่อการสอนควรเน้นการให้บริการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน (3) ด้านการให้บริการวิชาการควรเน้นการจัดฝึกอบรมการใช้งานสื่อการสอน (4) ด้านการให้บริการคำแนะนำปรึกษาควรเน้นด้านการใช้สื่อการสอนเพื่อการเรียนการสอน (5) ด้านระเบียบการยืมสื่อการสอนควรเน้นการชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการยืม / จองสื่อการสอน (6) ด้านมาตรฐานการจัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์สื่อการศึกษาควรกำหนดวิธีการพิจารณาคัดเลือกสื่อการสอนที่ชัดเจน (7) ด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์สื่อการสอนควรมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการเชื่อมโยงที่ชัดเจน และ (8) ด้านการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของผู้สอนควรหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการใช้สื่อการสอนสำหรับการเรียนการสอน

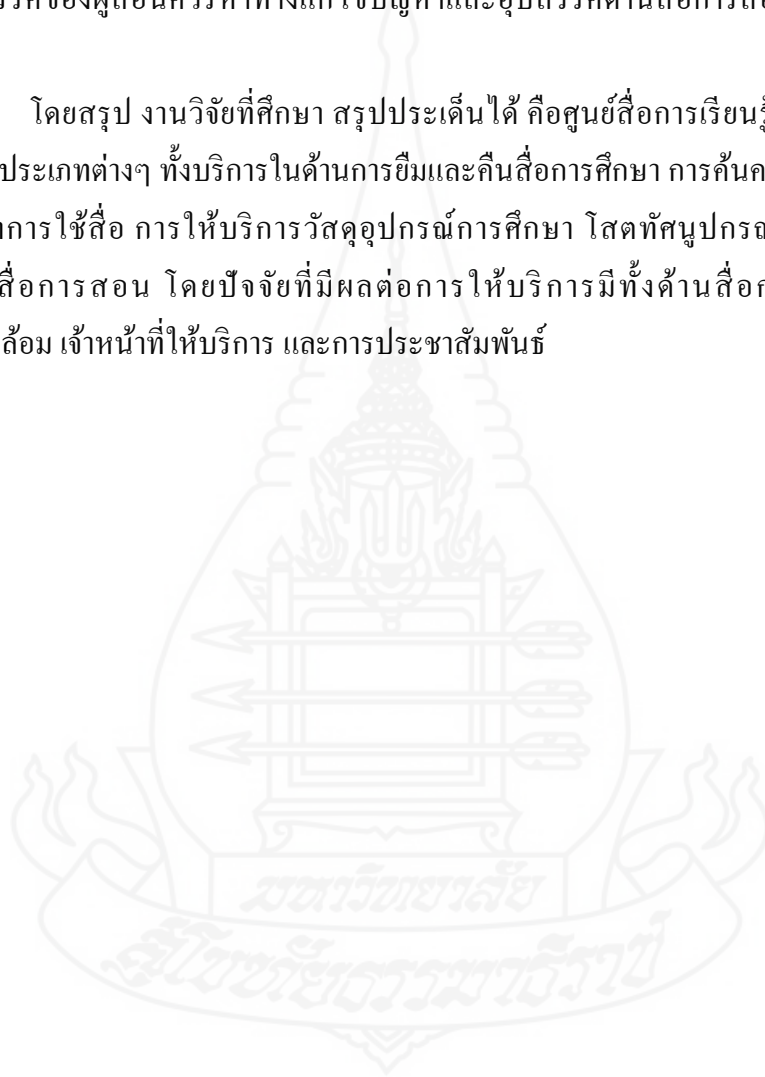
จิรายุ สุพิชญ์ (2552) ได้ทำการศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีต่อการบริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร) พบว่า (1) ความคิดเห็นต่อการบริการของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และ (2) ความคิดเห็นที่มีต่อการแต่ละด้านของศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง 5 ด้านคือ (2.1) ด้านสื่อการเรียนรู้ต่างๆ มีความคิดเห็นในระดับเหมาะสมปานกลาง เห็นว่าควรเพิ่มจำนวน ความทันสมัยและความหลากหลาย (2.2) ด้านอุปกรณ์ การศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ และคอมพิวเตอร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนและความทันสมัยที่จำเป็นต่อการให้บริการ (2.3) ด้านการบริการของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เห็นว่าควรเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการให้บริการ (2.4) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีความเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เห็นควรประชาสัมพันธ์ขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และ (2.5) ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง เห็นว่าควรขยายพื้นที่บริการให้กว้างขวางขึ้น และย้ายไปอยู่ที่อาคารสำนักงานใหญ่ที่มีพนักงานจำนวนมากเพื่อความสะดวกในการให้บริการ

นายอริปัตย์ ภูมิทอง (2554) ได้ทำการศึกษา ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความต้องการสื่อการศึกษาโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ (1) ด้านประเภทของสื่อการศึกษาควรเน้นการจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (2) ด้านการบริการผลิตสื่อการสอนควรเน้นด้านการให้บริการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน (3) ด้านการให้บริการวิชาการควรเน้นการให้บริการของศูนย์

สื่อการศึกษาสำหรับการศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้รายบุคคล ให้คำแนะนำปรึกษาควรเน้นด้านการให้บริการให้คำแนะนำและปรึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนเพื่อการเรียนการสอน ควรกำหนด ให้เหมาะสม (6) ด้านมาตรฐานการจัดหาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกของศูนย์สื่อการศึกษาควร กำหนดวิธีการพิจารณาคัดเลือกสื่อการสอนให้ชัดเจน (7) ด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์ สื่อการศึกษา ควรมีการกำหนดรูปแบบและวิธีการเชื่อมโยงที่ชัดเจนและ (8) ด้านการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคของผู้สอนควรรหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านสื่อการสอนสำหรับการเรียน การสอน

โดยสรุป งานวิจัยที่ศึกษา สรุปประเด็นได้ คือศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีหน้าที่ในการสื่อ การเรียนรู้ประเภทต่างๆ ทั้งบริการในด้านการยืมและคืนสื่อการศึกษา การค้นคว้า ให้การบริการให้ คำปรึกษาการใช้สื่อ การให้บริการวัสดุอุปกรณ์การศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ และคอมพิวเตอร์ การผลิตสื่อการสอน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการมีทั้งด้านสื่อการศึกษา สถานที่ สภาพแวดล้อม เจ้าหน้าที่ให้บริการ และการประชาสัมพันธ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยเป็นอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 349 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 กำหนดสิ่งที่จะศึกษา ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำ การวิจัย เพื่อกำหนดแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ เพื่อทำการวิจัยในด้านต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ที่มาใช้บริการ ประโยชน์ของการใช้บริการ ปัญหาในการมาใช้บริการ ประเภทการบริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ การบริการยืมสื่อและคืนสื่อการศึกษา การบริการห้องฉาย และการบริการผลิตสื่อการศึกษา

2.3 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Sating Scale) 5 ระดับ โดยมีระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน		ระดับความคิดเห็น
5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

2.4 สร้างแบบสอบถาม ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (1) แบบสอบถาม และ (2) แบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Sating Scale) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 38 ข้อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 23 ข้อ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 19 ข้อ และตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

2.5 ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผลทางการศึกษา จำนวน 1 ท่าน แล้วเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ประเมินคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาต่างๆ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจนเข้าใจง่าย ข้อคำถามมีความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถาม จากการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามอยู่ในระดับดี (ผลการรับรองคุณภาพแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ ใน ภาคผนวก) โดยหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) แล้วหาค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

- + 1   แน่ใจว่ารายการสอบถามมีความเหมาะสม
- 0   ไม่แน่ใจว่ารายการสอบถามมีความเหมาะสม
- 1   แน่ใจว่ารายการสอบถามไม่มีความเหมาะสม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อคำถามจากการพิจารณา

ข้อคำถามที่มีค่า $IOC \geq .50$ แสดงว่าเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องเชิงเนื้อหาทั้ง 5 ด้าน ซึ่งผลพบว่าข้อคำถามรายข้อมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ (ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามในภาคผนวก ง)

2.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ดำเนินการปรับปรุง และแก้ไขแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้(1) ปรับข้อคำถามให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และ(2) จัดข้อคำถามให้เข้าใจง่ายในการตอบแบบสอบถาม

2.7 ทดลองใช้แบบสอบถาม นำไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกัน จำนวน 30 คน 30 ฉบับ ระหว่างวันที่ 15 – 20 กุมภาพันธ์ 2557 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจข้อคำถามทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยได้นำมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำมาใช้สอบถามกับประชากรการวิจัย (เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใน ภาคผนวก ข)

แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด สอนระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน/ส่วนงานอื่นๆ และความถี่ในการมาใช้บริการเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

1. วัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 7 ข้อ

2. สถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 5 ข้อ

3. เจ้าหน้าที่ให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 8 ข้อ

4. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 6 ข้อ

5. ประโยชน์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 6 ข้อ

6. ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการยืมสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

1. สถานที่ส่วนบริการยืมสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
2. คุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ มีคำถามข้อย่อย จำนวน 6 ข้อ
3. คุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
4. ระเบียบการยืมคืนสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
5. การใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์เพื่อยืมคืนสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

1. สถานที่ของห้องฉาย มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
2. สภาพแวดล้อมของห้องฉาย มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
3. คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉาย มีคำถามข้อย่อย จำนวน 7 ข้อ
4. ระเบียบการใช้ห้องฉาย มีคำถามข้อย่อย จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

1. สถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
2. คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 7 ข้อ
3. งานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ
4. ระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา มีคำถามข้อย่อย จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ จำนวน 1 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ใช้กลุ่มประชากรอาจารย์ทั้งหมดในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 349 ฉบับ

3.2 การขอความร่วมมือ โดยทำหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ถึงอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

3.3 ผู้วิจัยได้ทำการส่งและรับแบบสอบถาม ในการแจกแบบสอบถาม กลับคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามในเดือน 25 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวน 349 ฉบับ โดยได้รับแบบสอบถามคืนเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2557 จำนวน 349 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 318 ฉบับ และแบบสอบถามที่เสีย ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วนและไม่สมบูรณ์ จำนวน 31 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ จำนวน 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีการทางสถิติประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

$$\text{สูตรร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคนตอบ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

4.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ และการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สูตรค่าเฉลี่ย (Mean - $\bar{X}$) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อกำหนดให้ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวของ จอห์น ดับบลิว เบสท์ และ เจมส์ วีคานัน (John W. Best and James V. Kahn) ดังนี้ (Best, John W. and Kahn, James V. 1986: 181 – 182) ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีความคิดเห็นในระดับมาก
2.50 – 3.49	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 – 1.49	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สูตรส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) (Lafferty, Petter and Rowe, Julain 1995: 561-562) มีดังนี้

ในการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชา คอมพิวเตอร์ของนักเรียน ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S.D. = \frac{\sum f(X - \bar{X})^2}{n}$$

เมื่อกำหนดให้ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X คือ ระดับคะแนน
 $\bar{X}$ คือ คะแนนเฉลี่ย
 f คือ ความถี่ของระดับคะแนน
 n คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เก็บข้อมูลประชากร โดยการใช้แบบสอบถามสอบถามจากอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ทั้งหมด จำนวน 349 คน โดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 318 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามครอบคลุม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา การสอนระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนหรือส่วนงานอื่นๆ และความถี่ในการมาใช้บริการ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n=318)

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	78	24.5
หญิง	240	75.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
21 – 30 ปี	91	28.6
31 – 40 ปี	125	39.3
41 – 50 ปี	44	13.8
50 ปีขึ้นไป	58	18.2
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	83	28.6
ปริญญาโท	227	67.9
ปริญญาเอก	8	3.5
สอนระดับชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3	83	26.1
ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6	65	20.4
มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3	93	29.2
มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	77	24.2
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และส่วนงานอื่น ๆ		
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	33	10.4
ภาษาไทย	33	10.4
วิทยาศาสตร์	39	12.3
สุขศึกษา และพลศึกษา	37	11.6
คณิตศาสตร์	20	6.3
ภาษาต่างประเทศ	31	9.7
ศิลปะ	32	10.1
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	33	10.4
งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย	2	.6
ศูนย์บริการจิตวิทยาแนะแนว	10	3.14

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน และส่วนงานอื่นๆ (ต่อ)		
ศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ	45	14.2
งานบริการทั่วไป	3	9
ความถี่ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้		
1 ครั้งต่อเดือน	91	28.6
2 ครั้งต่อเดือน	43	13.5
3 ครั้งต่อเดือน	22	6.9
4 ครั้งต่อเดือน	32	10.1
ตามความต้องการมาใช้บริการ	130	40.9
รวม	318	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 และเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5

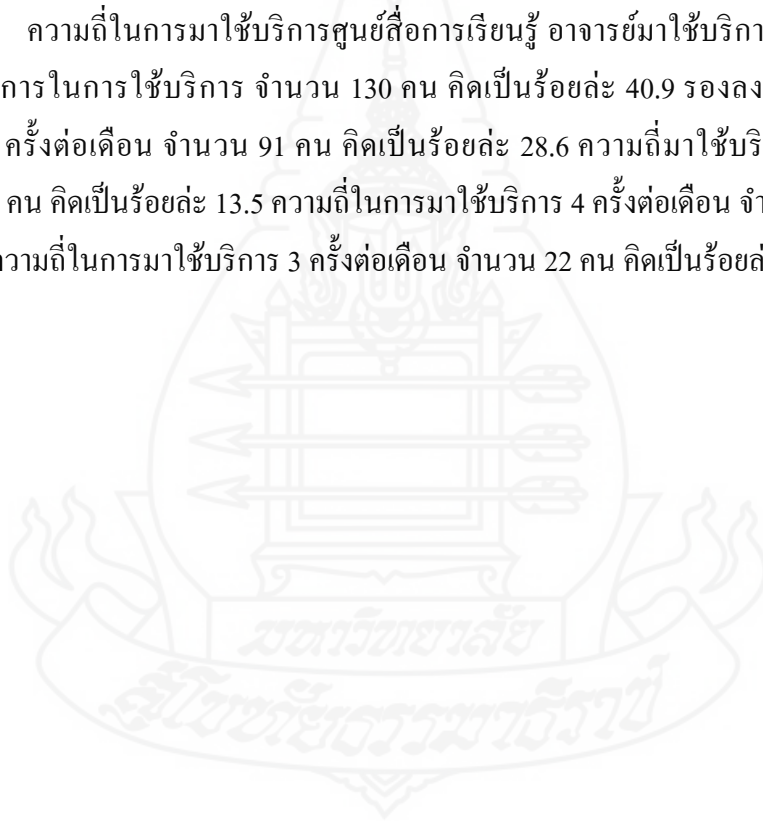
ช่วงอายุมากที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามมีอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

วุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิกศษามากสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 67.9 รองลงมาคือ วุฒิกศษในระดับปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

การสอนในช่วงระดับชั้น ผู้ตอบแบบสอบถามสอนในช่วงระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 รองลงมา คือ ประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

การปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่วนงานอื่นๆ ส่วนใหญ่อาจารย์จะปฏิบัติงานสอนใน ศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 รองลงมา คือ การสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ภาษาไทย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 ภาษาต่างประเทศ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 คณิตศาสตร์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ศูนย์บริการจิตวิทยาแนะแนว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.14 งานบริการทั่วไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 และ ปฏิบัติงานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

ความถี่ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ อาจารย์มาใช้บริการมากที่สุด ตามความต้องการในการใช้บริการ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาคือ ความถี่มาใช้บริการ 1 ครั้งต่อเดือน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ความถี่มาใช้บริการ 2 ครั้งต่อเดือน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ความถี่ในการมาใช้บริการ 4 ครั้งต่อเดือน จำนวน 32 คน คิดเป็น 10.1 และความถี่ในการมาใช้บริการ 3 ครั้งต่อเดือน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ครอบคลุม (1) วัตถุประสงค์ของการมาใช้บริการ (2) การใช้สถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (3) การบริการของเจ้าหน้าที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ (4) การให้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (5) ประโยชน์ของการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ และ (6) ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ จากตารางที่ 4.2 ถึงตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ โดยรวมเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. วัตถุประสงค์ของการมาใช้บริการ	3.10	1.45	ปานกลาง
2. การใช้สถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้	3.98	0.96	มาก
3. การบริการของเจ้าหน้าที่ในศูนย์สื่อการเรียนรู้	4.29	0.79	มาก
4. การให้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้	3.18	1.26	ปานกลาง
5. ประโยชน์ของการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้	3.97	1.01	มาก
6. ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้	2.84	1.34	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.56	1.13	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โดยรวมแล้ว สภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ในด้านวัตถุประสงค์การมาใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านประโยชน์ของการมาใช้บริการ และด้านปัญหาการมาใช้บริการ อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.29$) คือ เจ้าหน้าที่ให้บริการประจำศูนย์สื่อการเรียนรู้ อีก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปในแนวเดียวกัน

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การมาใช้บริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เพื่อบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา	3.51	1.36	มาก
2. เพื่อบริการห้องฉาย	2.92	1.57	ปานกลาง
3. เพื่อบริการตรวจสอบเนื้อหาสื่อการศึกษา	2.92	1.49	ปานกลาง
4. เพื่อบริการผลิตสื่อการศึกษา	2.85	1.50	ปานกลาง
5. เพื่อบริการทำสำเนาสื่อการศึกษา	3.03	1.46	ปานกลาง
6. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการเรียนการสอน	3.76	1.33	มาก
7. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการทำวิจัย	2.74	1.44	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.10	1.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โดยรวมแล้ว วัตถุประสงค์การมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.76$) คือ การค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน ที่เหลืออีก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปในทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้บริการสถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความเหมาะสมของที่ตั้งสถานที่ สามารถมาใช้บริการได้สะดวก	4.24	0.97	มาก
2. ขนาดของศูนย์มีความเหมาะสมของพื้นที่	3.81	1.03	มาก
3. พื้นที่ให้บริการแบ่งเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม	3.97	0.94	มาก
4. ความเพียงพอของการใช้งาน โต๊ะ เก้าอี้	3.75	1.06	มาก
5. ความสะอาดภายในของศูนย์สื่อการเรียนรู้	4.15	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.98	0.96	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โดยรวมแล้ว สถานที่ให้บริการของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณารายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.24$) คือ สถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีที่ตั้งเหมาะสมสามารถมาติดต่อใช้บริการได้อย่างสะดวก

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของอาจารย์ในการบริการของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สื่อการเรียนรู้
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการ	4.07	0.86	มาก
2. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานบริการเป็นอย่างดี	4.32	0.74	มาก
3. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้มาใช้บริการเป็นอย่างดี	4.34	0.75	มาก
4. เจ้าหน้าที่ที่มีความเต็มใจกระตือรือร้นในการให้บริการ	4.41	0.75	มาก
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการกับผู้ใช้บริการทุกคนเท่าเทียมกัน	4.37	0.76	มาก
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว	4.30	0.79	มาก
7. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้และการเก็บรักษาสื่อการศึกษาอย่างถูกต้อง	4.23	0.85	มาก
8. ความประทับใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	4.29	0.82	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.29	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยรวมแล้วการให้บริการของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์สื่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.41$) คือ เจ้าหน้าที่ที่มีความเต็มใจกระตือรือร้นในการให้บริการ

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรม
ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การแจ้งในที่ประชุมอาจารย์	3.54	1.18	มาก
2. เว็บไซต์โรงเรียน	3.05	1.20	ปานกลาง
3. เว็บไซต์ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้	3.00	1.24	ปานกลาง
4. เครื่องข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊กแฟนเพจห้องสมุดและศูนย์ สื่อการเรียนรู้	2.85	1.32	ปานกลาง
5. เอกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	3.34	1.25	ปานกลาง
6. ใบปิดประกาศ	3.33	1.41	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.18	1.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยรวมแล้ว การประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$) เมื่อพิจารณารายข้อ อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.54$) คือ การรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมจากการแจ้งข่าวสารในที่ประชุมอาจารย์ ที่เหลืออีก 5 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปในทางเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X}=2.85$) คือ เครื่องข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊กแฟนเพจห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประโยชน์ของการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เป็นศูนย์รวมสื่อการศึกษา	4.25	0.86	มาก
2. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นหาหาความรู้	4.34	0.80	มาก
3. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นหาเพื่อการทำวิจัย	3.87	1.05	มาก
4. เป็นศูนย์บริการเพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียน	3.81	1.09	มาก
5. เป็นศูนย์ผลิตสื่อการศึกษา	3.92	1.11	มาก
6. เป็นศูนย์บริการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมการเรียนรู้	3.66	1.20	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.97	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยรวมแล้ว ประโยชน์ของการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) เมื่อพิจารณารายข้อ ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.34$) คือ ศูนย์สื่อการเรียนรู้มีประโยชน์ที่เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นหาหาความรู้

ตารางที่ 4.8 ความคิดของอาจารย์เห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในศูนย์กลางการมาใช้ บริการ	2.75	1.33	น้อย
2. ปัญหาด้านสถานที่มีขนาดไม่เพียงพอต่อการใช้บริการ	2.87	1.27	ปานกลาง
3. ปัญหาด้านเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการไม่มี คุณภาพ	2.77	1.21	ปานกลาง
4. ปัญหาด้านสื่อการศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เนื้อหาใน หลักสูตรวิชา	2.81	1.91	ปานกลาง
5. ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	2.76	1.18	ปานกลาง
6. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อ การเรียนรู้ มีน้อยไป	3.11	1.19	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.84	1.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยรวมแล้ว การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ ค่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.84$) คือ ปัญหาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีน้อยไป และที่เหลือ 1 ข้อ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.75$) คือ ปัญหาด้านสถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในศูนย์กลางการมาใช้บริการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการยืมสื่อการศึกษา ครอบคลุม (1) สถานที่ส่วนบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา (2) คุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ (3) คุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษา (4) ระเบียบการยืมและคืนสื่อการศึกษา (5) การใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์ จากตารางที่ 4.9 ถึงตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของอาจารย์โดยรวมเกี่ยวกับการบริการยืมและคืนสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. สถานที่ส่วนบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา	4.01	0.99	มาก
2. คุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ	3.62	1.09	มาก
3. คุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษา	3.62	1.09	มาก
4. ระเบียบการยืมและคืนสื่อการศึกษา	4.15	0.95	มาก
5. การใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์	4.28	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.93	1.02	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยรวมแล้ว การให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.28$) คือ การบริการยืมและคืนสื่อการศึกษาในระบบห้องสมุดออนไลน์

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับ สถานที่ของส่วนบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ขนาดของส่วนให้บริการยืมและคืนมีความเหมาะสม	4.11	.98	มาก
2. โต๊ะสำหรับติดต่อให้บริการยืมและคืนมีความเหมาะสม	4.08	.97	มาก
3. ผู้ให้บริการส่วนแสดงสื่อการศึกษามีความเหมาะสม	3.90	1.02	มาก
4. ส่วนเก็บสื่อการศึกษาสำหรับให้บริการมีความเหมาะสม	3.98	1.00	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.01	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า โดยรวมแล้ว สถานที่ของส่วนบริการยืมและคืนสื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.34$) คือ ขนาดของส่วนให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษามีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับคุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการยืมและคืน
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ดีวีดีภาพ	3.95	1.04	มาก
2. ซีดีภาพ	3.66	1.02	มาก
2. ซีดีคอมพิวเตอร์	3.64	1.09	มาก
3. ซีดีเสียง	3.61	1.06	มาก
4. ภาพชุดประกอบการศึกษา	3.54	1.10	มาก
5. ลูกโลก	3.50	1.14	มาก
6. หุ่นจำลอง	3.44	1.18	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.62	1.09	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยรวมแล้ว คุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.95$) คือ สื่อดีวีดีภาพที่ให้บริการมีคุณภาพ เหลืออีก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปในทางเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.44$) คือ หุ่นจำลอง

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบ
สื่อการศึกษา (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	3.47	1.13	ปานกลาง
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ	3.52	1.13	มาก
3. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง	3.56	1.09	มาก
4. เครื่องคอมพิวเตอร์	3.59	1.07	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.53	1.10	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า โดยรวมแล้ว คุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เป็นไปในทางเดียวกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.53$) คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษามีคุณภาพ เหลืออีก 1 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ($\bar{X}=3.47$) คือ เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับระเบียบการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. กำหนดให้ลงนามยืมในแบบฟอร์มเอกสาร	3.82	.99	มาก
2. กำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ในการยืมคืน	4.34	.88	มาก
3. กำหนดให้ยืมในระยะเวลา 7 วัน	4.20	.97	มาก
4. กำหนดให้เสียค่าปรับกรณีส่งคืนสื่อล่าช้า วันละ 1 บาท	4.26	.97	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.15	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า โดยรวมแล้ว ระเบียบการยืมและคืนสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.34$) คือ กำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวในการยืมและคืนสื่อการศึกษาของอาจารย์

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา
ด้วยระบบห้องสมุดออนไลน์ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นหาสื่อการศึกษา	4.31	.99	มาก
2. มีความสะดวกรวดเร็วในการยืมและคืนสื่อการศึกษา	4.36	.97	มาก
3. มีความสะดวกในการบริการต่ออายุการยืมสื่อออนไลน์	4.31	.97	มาก
4. การได้รับข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ได้ รวดเร็ว	4.14	1.08	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.28	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า โดยรวมแล้ว การใช้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาด้วยระบบห้องสมุดออนไลน์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.36$) คือ มีความสะดวกรวดเร็วในการยืมและคืนสื่อการศึกษาด้วยระบบห้องสมุดออนไลน์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการใช้บริการห้องฉาย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการบริการห้องฉาย ครอบคลุม (1) สถานที่ของห้องฉาย (2) สภาพแวดล้อมของห้องฉาย (3) คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉาย และ (4) ระเบียบการให้บริการห้องฉาย จากตารางที่ 4.15 ถึงตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นของอาจารย์โดยรวมเกี่ยวกับการใช้บริการห้องฉายของ
ศูนย์สื่อการเรียนรู้อ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความเหมาะสมของขนาดห้องฉาย	3.27	.84	ปานกลาง
2. ความเพียงพอของเก้าอี้ที่นั่ง	3.28	.77	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของการจัดที่นั่งไม่บังจอฉาย	3.84	.84	มาก
4. คุณภาพเก้าอี้ที่นั่งมีความแข็งแรง	3.79	.70	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.54	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า โดยรวมแล้ว การใช้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้อตามความคิดเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.67$) คือ สถานที่ของส่วนบริการห้องฉาย อีก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางเป็นไปในแนวเดียวกัน

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับสถานที่ของส่วนบริการห้องฉาย (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความเหมาะสมของขนาดห้องฉาย	3.27	.84	ปานกลาง
2. ความเพียงพอของเก้าอี้ที่นั่ง	3.28	.77	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของการจัดที่นั่งไม่บังจอฉาย	3.84	.84	มาก
4. คุณภาพเก้าอี้ที่นั่งมีความแข็งแรง	3.79	.70	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.54	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า โดยรวมแล้ว สถานที่ของส่วนบริการห้องฉาย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ จาก 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.84$) คือ การจัดที่นั่งมีความเหมาะสมผู้ชมนั่งชมโดยไม่บังจอฉาย อีก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลางเป็นไปในแนวเดียวกัน

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของห้องฉาย (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความปลอดภัย	3.48	.85	ปานกลาง
2. ความเหมาะสมของอุณหภูมิ	3.50	.83	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของแสงสว่าง	3.46	.92	ปานกลาง
4. ความเหมาะสมของระบบเสียง	3.42	.90	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.46	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่าโดยรวมแล้ว สภาพแวดล้อมของห้องฉาย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.50$) คือ อุณหภูมิภายในห้องฉายมีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉาย (n=318)

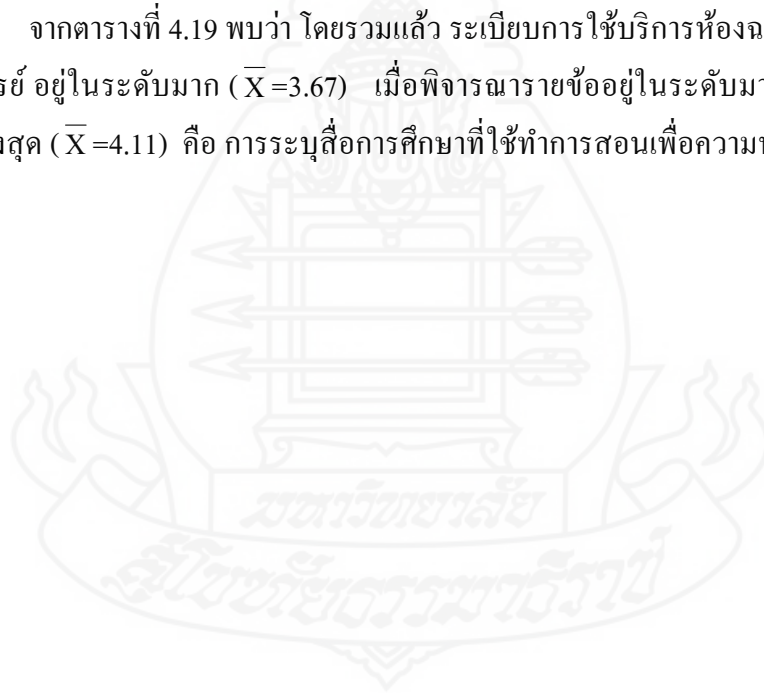
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เครื่องคอมพิวเตอร์	3.43	.84	ปานกลาง
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ	3.46	.79	ปานกลาง
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	3.45	.80	ปานกลาง
4. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง	3.44	.80	ปานกลาง
5. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์	3.45	.83	ปานกลาง
6. ไมค์โครโฟน	3.38	.87	ปานกลาง
7. จอฉาย	3.45	.81	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.43	0.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า โดยรวม คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉาย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\bar{X} (=3.46)$ คือ เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพในการบริการห้องฉาย

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับระเบียบการใช้บริการห้องฉาย (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ลงนามในแบบฟอร์มการจองห้องฉาย	3.54	.85	มาก
2. การจองห้องฉายทางโทรศัพท์	3.52	.95	มาก
3. ระบุสื่อการศึกษาที่ใช้เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย	4.11	.60	มาก
4. ระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย	3.56	.83	มาก
5. อาจารย์ผู้สอนต้องอยู่กับนักเรียนในการใช้ห้องฉาย	3.66	.91	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.67	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า โดยรวมแล้ว ระเบียบการใช้บริการห้องฉาย ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.11$) คือ การระบุสื่อการศึกษาที่ใช้ทำการสอนเพื่อความพร้อมก่อนใช้บริการห้องฉาย

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการบริการผลิตสื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการผลิตสื่อการศึกษา ครอบคลุม
 (1) สถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษา (2) คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา
 (3) ระเบียบการใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา จากตารางที่ 4.20 ถึงตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นของอาจารย์โดยรวมด้านการบริการผลิตสื่อการศึกษา
 ของศูนย์สื่อการเรียนรู้อ (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. สถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษา	3.91	0.81	มาก
2. คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา	4.20	0.83	มาก
3. คุณภาพของชิ้นงานที่ได้รับ	3.87	0.95	มาก
4. ระเบียบการใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา	4.06	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.01	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า โดยรวมแล้ว การบริการผลิตสื่อการศึกษา ของศูนย์สื่อการเรียนรู้อ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.21$) คือ เครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษามีคุณภาพ

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับสถานที่ของส่วนบริการผลิตสื่อการศึกษา (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ขนาดความเหมาะสมของห้องผลิตสื่อ	3.89	.80	มาก
2. ความเหมาะสมของการจัดวางเครื่องมือการผลิต	3.92	.82	มาก
3. ที่นั่งสำหรับวางแผนการผลิตและรอรับสื่อ	3.90	.84	มาก
4. ความเหมาะสมของชั้นวางสื่อที่ผลิตเสร็จแล้ว	3.91	.80	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.90	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า โดยรวมแล้ว สถานที่ของส่วนบริการผลิตสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) คือ การจัดวางเครื่องมือการผลิตสื่อการศึกษามีความเหมาะสม

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษา	4.44	.93	มาก
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ	4.42	.92	มาก
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	3.93	.74	มาก
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ	4.43	.93	มาก
5. เครื่องบันทึกเสียง	3.93	.70	มาก
6. เครื่องทำสำเนาสื่อ	4.41	.93	มาก
7. ไมค์โครโฟน	3.88	.72	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.20	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า โดยรวม คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) เมื่อพิจารณารายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) คือ เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษามีคุณภาพ

ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับงานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษา
(n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. สื่อที่ได้รับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ	3.91	.91	มาก
2. สื่อที่ได้รับมีคุณภาพโดยเฉพาะภาพ และเสียงมีความชัดเจน	3.92	.94	มาก
3. สื่อที่ได้รับไม่คงทนใช้งานได้ไม่นาน	3.86	.93	มาก
4. สื่อที่ได้รับเสร็จตามกำหนดระยะเวลา	3.81	1.03	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.87	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า โดยรวมแล้ว งานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.92$) คือ สื่อที่ได้รับมีคุณภาพโดยเฉพาะภาพ และเสียงมีความชัดเจน

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา (n=318)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ลงนามในเอกสารแบบฟอร์มการผลิตสื่อการศึกษา	4.09	.64	มาก
2. ร่วมกันวางแผนการผลิตสื่อ	4.02	.66	มาก
3. กำหนดวันผลิตสื่อที่ชัดเจนตามความยากง่ายของงาน	4.10	.55	มาก
4. รับงานพร้อมตรวจสอบชิ้นงาน	4.04	.67	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.06	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า โดยรวมแล้ว ระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.10$) คือ กำหนดวันผลิตสื่อที่ชัดเจนตามความยากง่ายของงาน

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะทั่วไปเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา” ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการตอบคำถามปลายเปิด จากผู้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

6.1 การบริการห้องฉาย ในด้านสถานที่ แนะนำให้เพิ่มพื้นที่ให้กว้างขึ้นไม่แออัด ควรปรับปรุงเก้าอี้ที่นั่งให้มีความทันสมัย และเพิ่มจำนวนห้องฉายเพื่อรองรับการมาใช้บริการ จำนวน 7 คน

6.2 การประชาสัมพันธ์ แนะนำให้ประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก ให้ครอบคลุมงานบริการ และ กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งนำเสนอสื่อการศึกษาใหม่ๆ ให้ทั่วถึง จำนวน 6 คน

6.3 การให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา แนะนำให้ ขยายพื้นที่ส่วนบริการ และควรเพิ่มสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น ทันสมัย ต่อเหตุการณ์ปัจจุบันครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระ การเรียน และตรวจสอบคุณภาพของสื่อการศึกษาที่ชำรุดให้มีความพร้อมในการให้บริการ จำนวน 6 คน

6.4 เจ้าหน้าที่ให้บริการ มีการบริการที่ประทับใจดีมาก ตั้งใจให้ความช่วยเหลือกับ บุคลากร และนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำข้อมูลต่างๆ เป็นอย่างดี จำนวน 3 คน

6.5 การบริการผลิตสื่อการศึกษา แนะนำให้ขยายพื้นที่ห้องผลิตสื่อ และใช้เครื่องมือที่มีความทันสมัยรองรับการผลิตสื่อการศึกษาในทุกรูปแบบ และควรผลิตสื่ออย่างง่าย ๆ ที่สามารถ นำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 3 คน

6.6 ศูนย์สื่อการเรียนรู้ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลสำหรับอาจารย์และนักเรียน ควรต้องพัฒนาในทุกๆ ด้าน ให้เหมาะสมและทันต่อความก้าวหน้าของความรู้ ความทันสมัยใน ทุกด้านเช่นกัน จำนวน 1 คน

6.7 ปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทมากขึ้น อาจารย์สามารถค้นคว้าและดึงข้อมูล จากอินเทอร์เน็ต ได้ง่ายกว่าแต่ก่อน ส่วนใหญ่จึงมักทำเอง จึงไม่ค่อยได้ใช้บริการ นอกจากนี้ใน ห้องเรียนยังมีเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ และเครื่องเล่นวีดิโอ จึงไม่ต้องนำนักเรียนไปดูที่ห้องฉาย ภาพก็ได้ อย่างไรก็ตามการผลิตสื่อและการใช้บริการเพื่อค้นคว้าวิจัยก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจ หากมี การประชาสัมพันธ์และมีผู้ช่วยผลิตมากขึ้นกว่านี้ จำนวน 1 คน

6.8 ควรขึ้นราคาค่าปรับ เพราะค่าเงินเพิ่มมากขึ้น จำนวน 1 คน

6.9 ควรมีเครื่องอัดสำเนาไว้บริการบ้าง จำนวน 1 คน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

1.2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในด้านสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการยืมสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้
- 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ในการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรในการวิจัย เป็นอาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ในปีการศึกษา 2556 จำนวน 349 คน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามแบบเขียนตอบ จำนวน 6 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ด้านวัตถุประสงค์ การมาใช้บริการ สถานที่ เจ้าหน้าที่ การประชาสัมพันธ์ ประโยชน์ของการมาใช้บริการ และปัญหา การมาใช้บริการ ในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ เป็น แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิต สื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ โดยมีขั้นตอนในการสร้าง แบบสอบถามดังนี้ คือ (1) กำหนดสิ่งที่จะศึกษา (2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ (3) กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม (4) สร้างแบบสอบถาม (5) ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดย ผลการหาความสอดคล้องอยู่ในระดับดี ค่าความสอดคล้องอยู่ในระดับ 0.60-1.00 (6) ปรับปรุง แบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ (7) ทดลองใช้แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 และ (8) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 349 ฉบับ ได้รับ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ จำนวน 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน

1.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ใน ช่วง 31-40 ปี วุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท ปฏิบัติงานสอนศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ความถี่ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้มาใช้บริการตาม ความต้องการ

1.4.2 ผลการวิจัยความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับ สภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็น (1) อยู่ในระดับมาก คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่มีความเต็มใจและ กระตือรือร้นในการทำงาน สถานที่ที่มีความเหมาะสมสามารถมาติดต่อใช้บริการได้สะดวก การประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้จากเรื่องแจ้งในที่ประชุมอาจารย์ ประโยชน์ใน การให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางในการให้บริการการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และ

วัตถุประสงค์การใช้บริการ ศูนย์สื่อการเรียนรู้คือการมาค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน และ(2) อยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ คือ ปัญหาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้มีน้อย

1.4.3 ผลการวิจัยความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์ที่มีความสะดวกรวดเร็วในการยืมและคืนสื่อการศึกษา ระเบียบการยืมคืนสื่อการศึกษา คือ การใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ในการยืมและคืนสื่อการศึกษา สถานที่บริการยืมและคืนสื่อศึกษาขนาดของส่วนให้บริการมีความเหมาะสม คุณภาพของสื่อการศึกษาที่ให้บริการคือสื่อดีวิดิทัศน์ และคุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษาให้บริการคือเครื่องคอมพิวเตอร์

1.4.4 ผลการวิจัยความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก คือ (1) การมาใช้บริการด้านสถานที่ของห้องฉายมีการจัดที่นั่งเหมาะสม ไม่บังจอฉาย และด้านระเบียบการใช้ห้องฉายระบุสื่อการศึกษาที่ใช้เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย และ (2) อยู่ในระดับปานกลาง คือ คุณภาพเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉายเครื่องอ่านสัญญาณดีวิดิทัศน์ และสภาพแวดล้อมของห้องฉายของห้องฉายอุณหภูมิมีความเหมาะสม

1.4.5 ผลการวิจัยความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อการบริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตเครื่องแปลงสัญญาณสื่อศึกษามีคุณภาพดี ระเบียบการใช้บริการผลิตสื่อการศึกษาโดยการนัดวันรับงานตามความยากง่ายของงาน สถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษา มีการจัดวางเครื่องมือการผลิตสื่อการศึกษาที่เหมาะสม และคุณภาพของชิ้นงานที่ได้รับมีคุณภาพ ภาพ และเสียงมีความชัดเจน

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการให้บริการทั้งนี้เนื่องจาก

เจ้าหน้าที่ให้บริการในศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีความรู้ความสามารถตามสายงาน จบการศึกษาทางเทคโนโลยีการศึกษามาโดยตรง มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี ทำให้มีความเชี่ยวชาญในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ขณะปฏิบัติงานได้ มีใจรักและผูกพันต่อหน่วยงาน มีใจรักในการบริการ มีความพร้อมให้บริการในทุกรูปแบบ สอดคล้องกับ สมิต สัจฉกร (2542: 180-182) กล่าวว่า ผู้ให้บริการนอกจากจะมีจิตใจบริการแล้วผู้ให้บริการจะต้องตั้งสมมุติฐานไว้เป็นคุณลักษณะประจำตัว ยังต้องมีความรักในงานบริการซึ่งผู้ที่มีใจรักในงานโดยย่อจะมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานนั้นให้ดีที่สุดด้วยความตั้งใจและมีการคิดสร้างสรรค์ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

2.2 ความคิดเห็นต่องานบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสะดวกรวดเร็วในการยืมและคืนสื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ได้นำระบบห้องสมุดออนไลน์มาเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ มีการแบ่งประเภทสื่อการศึกษา แบ่งหมวดหมู่ การจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จัดทำรายการสื่อการศึกษابันทึกลงฐานข้อมูล จัดทำบาร์โค้ด ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นหาสื่อการศึกษา การต่ออายุสื่อการศึกษาได้ทุกที่ ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

2.3 ความคิดเห็นที่มีต่อการบริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีการจัดที่นั่งมีความเหมาะสม ไม่บังจอฉาย ทั้งนี้เนื่องจาก ห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ได้รับการออกแบบให้รองรับนักเรียนจำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน มีการจัดที่นั่งเป็นแถวอย่างเป็นระเบียบ มีการจัดจอฉายที่ยกสูงกับระดับการนั่ง และติดตั้งเครื่องฉายวีดิโอ โปรเจกเตอร์แบบติดเพดานห้อง ที่จะไม่บังสายตาผู้รับชม สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553: 268 อ้างถึงใน บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ: 2534) ได้กล่าวว่า เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการฉายแต่ละครั้ง ควรมีการควบคุมสภาพการฉายในด้านต่างๆ จำนวนผู้ชม ควรจัดให้เหมาะกับขนาดของห้องฉาย ไม่แออัดขัดเขียด ทุกคนต้องนั่งดูได้อย่างสบายไม่คับแคบ จัดที่นั่งให้ผู้ชมมองภาพหน้าจอได้อย่างชัดเจน

2.4 ความคิดเห็นที่มีต่อการบริการผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้ พบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก รูปแบบการให้บริการสื่อการศึกษาได้เปลี่ยนไปจากระบบการใช้งานในระบบอนาล็อก เช่น วีดิโอเทป เทปเสียง เป็นระบบดิจิทัล เช่น แผ่นวีดิโอซีดี แผ่นดีวีดี แต่สื่อการศึกษาในรูปแบบอนาล็อกบางรายการยังมีเนื้อหาสาระที่ตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอน ทำให้อาจารย์ผู้สอนมาใช้บริการแปลงสัญญาณสื่อการศึกษาจำนวนมาก งานผลิตสื่อการศึกษาของศูนย์สื่อการเรียนรู้จึงได้ทำการแปลงสัญญาณสื่อการศึกษาในระบบอนาล็อก ให้เป็นสื่อการศึกษาในระบบดิจิทัล เพื่อตอบสนองความต้องการในด้านการเรียนการสอนและมีประโยชน์ต่องานกิจกรรมต่างๆ ทัวไป อาจารย์จึงใช้บริการผลิตสื่อการศึกษาจากเครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษามากที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ด้านสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้มีน้อยไป โดยเฉพาะการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟสบุ๊ก แฟนเพจ ห้องสมุด และศูนย์สื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในด้านการประชาสัมพันธ์ โดยทำการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น มีจัดฝึกอบรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟสบุ๊ก เพื่อการศึกษา และศูนย์สื่อการเรียนรู้เองควรทำการประชาสัมพันธ์ในทุกๆ ด้านที่มีอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 ด้านการให้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพสื่อการศึกษาที่ให้บริการ สื่อหุ้่นจำลอง และด้านคุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบสื่อการศึกษา โดยเฉพาะเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารควรมีการจัดหาสื่อหุ้่นจำลองที่มีความทันสมัย และสามารถเคลื่อนไหวและโต้ตอบกับผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และควรมีการจัดหาเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ที่รองรับสัญญาณในระบบดิจิทัล เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบระบบดิจิทัลในปัจจุบัน

3.1.3 ด้านการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉาย อุปกรณ์ไมค์โครโฟน และด้านสภาพแวดล้อมของห้องฉาย ในด้านระบบเสียงของห้องฉาย ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงห้องฉายในด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใหม่และทันสมัยทั้งไมค์โครโฟนอย่างดีที่มีคุณภาพ และความแข็งแรงคงทนในการใช้งาน ปรับปรุงระบบเสียงภายในห้องฉายให้มีลักษณะเสียงรอบทิศทางคล้ายระบบเสียงในโรงภาพยนตร์

3.1.4 ด้านการให้บริการผลิตสื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า งานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษาไม่ได้รับตามกำหนด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ทำการบริการผลิตสื่อการศึกษาควรมีการวางแผนร่วมกันกับอาจารย์ในการผลิต มีการนัดตัวรับงานตามลำดับการส่งงานก่อนหลัง และความยากง่ายของงานในการผลิต ควรตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตสื่อว่าชำรุดหรือเก่าไม่ทันต่อการรองรับเทคโนโลยีการผลิตสื่อแบบใหม่ๆ แล้วทำการซ่อมบำรุงและรายงานผู้บริหารในการจัดซื้อเครื่องมือเข้ามาใหม่ เพื่อให้การผลิตสื่อการศึกษาเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอาจารย์มีความคิดเห็นต่อปัญหาในใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ น้อยที่สุด ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อการประชาสัมพันธ์ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ในเรื่องการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

3.2.2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการให้บริการห้องฉายของศูนย์สื่อการเรียนรู้ มีการมาใช้บริการในระดับปานกลาง ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาความต้องการด้านสภาพแวดล้อมในห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

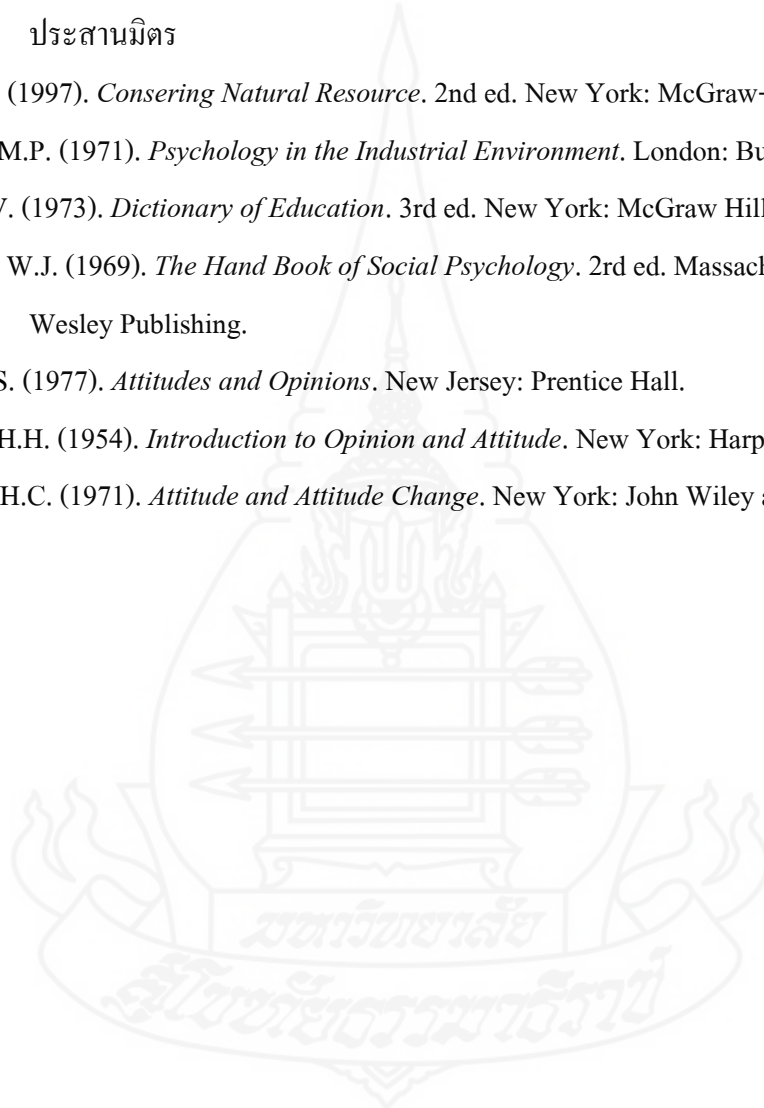
บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 กรุงเทพมหานคร เดอะบุคลส์
- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์ (2536) เทคโนโลยีการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- กิดานันท์ มลิทอง (2544) สื่อการสอนและฝึกอบรม กรุงเทพมหานคร อรุณการพิมพ์
..... (2543) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
..... (2548) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร อรุณการพิมพ์
- จารุวรรณ ธาระศัพท์ (2543) การให้บริการเทคโนโลยีทางการศึกษาในคณะวิชาไฟฟ้า สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
- จิตนุวัฒน์ สุนทรนนท์ (2545) สภาพปัญหาและความต้องการ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตรังสิต กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จินตนาภา โสภณ (2542) ความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงาน วิจัยและนักวิจัยที่มีต่อปัญหาระบบ
การวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จิรายุ สุพิชญ์ (2552) “ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีต่อการบริการของ
ศูนย์สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่”
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2554) การบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เชิดชาติ พุกพูน (2540) รายงานการวิจัยการศึกษาความต้องการการใช้บริการ โสตทัศนศึกษาของ
อาจารย์และนิสิตในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
กรุงเทพมหานคร สำนักหอสมุดกลาง
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) การวิจัยเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- บุญเที่ยง จุ้ยเจริญ (2534) เทคนิคพื้นฐาน การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เทคโนโลยีการศึกษา
กรุงเทพมหานคร ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

- บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาษิต (2539) การบริหารและการนิเทศงาน โสตทัศนศึกษา
พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปีทมาพร เย็นบำรุง (2554) การบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปิยะดา ทองประสิทธิ์ (2551) “ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของครูสอนระดับประถมศึกษาเขต
พื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ฉบับแก้ไขปรับปรุงจาก พจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กรุงเทพมหานคร นานมีบุ๊คส์
- กุชงค์ อังคปริษาเศรษฐ์ (2532) เทคโนโลยีทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา (2556) รายงาน
ประจำปีการศึกษา 2556 กรุงเทพมหานคร ม.ป.ป.
- _____. (2555) รายงานประจำปีของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2555 กรุงเทพมหานคร
ม.ป.ป.
- _____. (2554) รายงานประจำปีของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2554 กรุงเทพมหานคร
ม.ป.ป.
- _____. (2553) รายงานประจำปีของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2553 กรุงเทพมหานคร
ม.ป.ป.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2535) เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร
สุวีริยาสาส์น
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชานีประศาสน์ (2545) ระเบียบวิธีการวิจัย กรุงเทพมหานคร
พิมพ์ดีการพิมพ์
- วนิดา จิ่งประสิทธิ์ (2532) การบริหารและการบริการงาน โสตทัศนศึกษา นครปฐม
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- _____. 2536) การบริหารและการบริการงาน โสตทัศนศึกษา นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2554) การบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2539) คุณภาพในงานบริการ กรุงเทพมหานคร ประชาชน

- ศรีสมบูรณ์ เข้มกมล (2538) “ความคิดเห็นของข้าราชการต่อศักยภาพในการบริหารงานของสภา
 ตำบลภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ.2537: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา/
 กรุงเทพมหานคร” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์”
- ศิรินันท์ เหลืองอภิรมย์ (2543) “ความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนของสถาบัน
 เทคโนโลยีปทุมวัน ที่มีต่อการพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา” วิทยานิพนธ์
 ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมเชาว์ เนตรประเสริฐ (2554) *การบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี*
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สมพงษ์ แดงดาด (2554) *การบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- สมสิทธิ์ จิตรสถาพร (2542) “แนวโน้มของศูนย์สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์” *วารสาร
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรณชพา 12(1): 44-49*
- สมิต สัจฉกร (2542) *ความสำคัญของการบริการ ในการต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ*
 กรุงเทพมหานคร สายธาร
- สาธิต วัฒนคุณารักษ์ (2554) *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารศูนย์สื่อการศึกษา นนทบุรี*
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542
 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545* กรุงเทพมหานคร พริกหวานกราฟฟิค
- สิริรัตน์ มาพบสุข (2542) “ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติงานในการ
 บริหารการศึกษา ตามระบบคุณภาพมาตรฐาน ISO 9000 คณะศึกษาศาสตร์ ใน
 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร”
 วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุณีย์ ศักดิ์แสน (2544) *สภาพการบริการเทคโนโลยีทางการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอม
 เกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*
- สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553) *สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2* แพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์
- เสาวนีย์ เทพหัตถ์ (2533) *คิด ม.ป.ท.*

- อธิปัตย์ ภูมิทอง (2554) “ความต้องการศูนย์สื่อการศึกษาของครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์ (2533) *ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- Best, J.W. (1997). *Conserving Natural Resource*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Feidman, M.P. (1971). *Psychology in the Industrial Environment*. London: Butter Worth.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- Macquire, W.J. (1969). *The Hand Book of Social Psychology*. 2nd ed. Massachusetts: Addison Wesley Publishing.
- Oskamp, S. (1977). *Attitudes and Opinions*. New Jersey: Prentice Hall.
- Remmer, H.H. (1954). *Introduction to Opinion and Attitude*. New York: Harper and Brothers.
- Trandis, H.C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York: John Wiley and Sons.

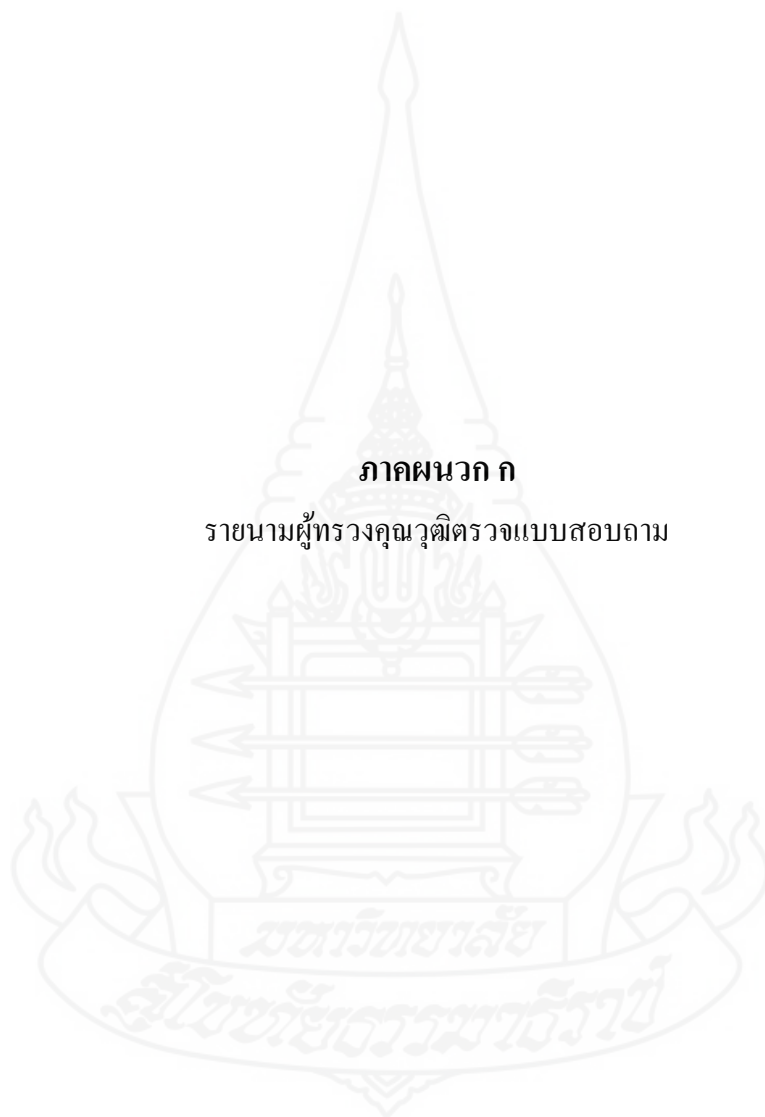
ภาคผนวก

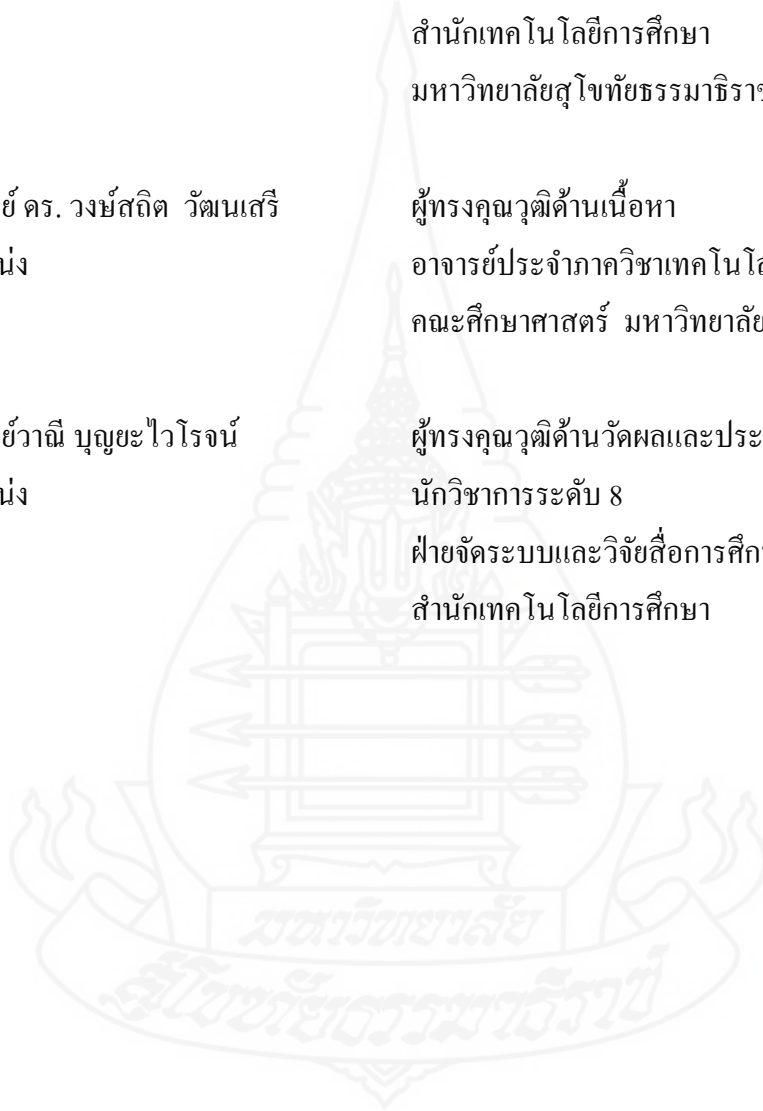
ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์สาธิต วิมลคุณารักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา
ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ระดับ 9
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. อาจารย์ ดร. วงษ์สถิต วัฒนเสรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์วาทินี บุญยะไวโรจน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลและประเมินผล
ตำแหน่ง นักวิชาการระดับ 8
ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา**

คำชี้แจง

แบบสอบถามความเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ หน่วยงานห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา สถานที่ให้บริการ ชั้น 2 อาคารอุบล เรียงสุวรรณ์ เบอร์โทรศัพท์ติดต่อภายใน 840

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ด้านวัตถุประสงค์การมาใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านประโยชน์ของการมาใช้บริการ และด้านปัญหาการมาใช้บริการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะทั่วไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
5	ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด
4	ระดับความคิดเห็นมาก
3	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็น
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น

ผู้ศึกษาค้นคว้า

นายเอกราช มบขุนทด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [.....] ตามข้อมูลที่เป็นจริง

1. เพศ

[.....] ชาย

[.....] หญิง

2. อายุ

[.....] 21 – 30 ปี

[.....] 31 – 40 ปี

[.....] 41 – 50 ปี

[.....] 50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

[.....]ปริญญาตรี

[.....]ปริญญาโท

[.....]ปริญญาเอก

4. สอนระดับชั้น

[.....] ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

[.....] ประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

[.....] มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

[.....] มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

5. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน / ส่วนงานอื่น ๆ

[.....] การงานอาชีพและเทคโนโลยี

[.....] คณิตศาสตร์

[.....] ภาษาไทย

[.....] ภาษาต่างประเทศ

[.....] วิทยาศาสตร์

[.....] ศิลปะ

[.....] สุขศึกษาและพลศึกษา

[.....] สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

[.....] ศูนย์บริการจิตวิทยาแนะแนว

[.....] งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย

[.....] ศูนย์วิจัยการศึกษาเพื่อเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

[.....] งานบริการทั่วไป

6. ความถี่ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้

[.....] 1 ครั้งต่อเดือน

[.....] 2 ครั้งต่อเดือน

[.....] 3 ครั้งต่อเดือน

[.....] 4 ครั้งต่อเดือน

[.....] ตามความต้องการมาใช้บริการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้อย่างไร					
1. เพื่อบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา					
2. เพื่อบริการห้องฉาย					
3. เพื่อบริการตรวจสอบเนื้อหาสื่อการศึกษา					
4. เพื่อบริการผลิตสื่อการศึกษา					
5. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการเรียนการสอน					
6. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน					
7. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการทำวิจัย					
2. ท่านมีความคิดเห็นถึงสถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดอย่างไร					
1. ความเหมาะสมของที่ตั้งสถานที่ สามารถมาใช้บริการได้สะดวก					
2. ขนาดของศูนย์มีความเหมาะสมของพื้นที่					
3. พื้นที่ให้บริการแบ่งเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม					
4. ความเพียงพอของการใช้งาน โต๊ะ เก้าอี้					
5. ความสะอาดภายในของศูนย์สื่อการเรียนรู้					
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างไร					
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการ					
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานบริการเป็นอย่างดี					
3. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้มาใช้บริการเป็นอย่างดี					
4. เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการให้บริการ					
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทุกคนเท่าเทียมกัน					
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว					
7. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้และการเก็บรักษาสื่อการศึกษาอย่างถูกต้อง					
8. ความประทับใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่					

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ท่านได้รับรู้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้					
1. การแจ้งในที่ประชุมอาจารย์					
2. เว็บไซต์โรงเรียน					
3. เว็บไซต์ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้					
4. เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ที่เฟสบุ๊กแฟนเพจห้องสมุดและศูนย์สื่อฯ					
5. เอกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน (สัปดาห์นี้มีอะไร)					
6. ใบปิดประกาศ					
5. ท่านคิดว่าการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้มีประโยชน์อย่างไร					
1. เป็นศูนย์รวมสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ					
2. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
3. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้าเพื่อการทำวิจัย					
4. เป็นศูนย์บริการเพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียน					
5. เป็นศูนย์ผลิตสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ					
6. เป็นศูนย์บริการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมการเรียนรู้					
6. ท่านมีความคิดเห็นด้านปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้ อย่างไร					
1. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในศูนย์กลางการมาใช้บริการ					
2. ปัญหาด้านสถานที่มีขนาดไม่เพียงพอต่อการให้บริการ					
3. ปัญหาด้านเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการไม่มีคุณภาพ					
4. ปัญหาด้านสื่อการศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เนื้อหาในหลักสูตรวิชา					
5. ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ					
6. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้มีน้อยไป					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการยืมสื่อการศึกษา เป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับ
ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการยืมสื่อการศึกษา กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของ
ท่านที่เคยใช้บริการ

ใช้/เคยใช้ ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความคิดเห็นในด้านสถานที่ส่วนบริการยืมสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. ขนาดของส่วนให้บริการ ยืม คืบ มีความเหมาะสม					
2. โถงสำหรับติดต่อให้บริการ ยืม คืบ มีความเหมาะสม					
3. ตู้โชว์ส่วนแสดงสื่อการศึกษามีความเหมาะสม					
4. ส่วนเก็บสื่อการศึกษาสำหรับให้บริการมีความเหมาะสม					
2. ท่านมีความคิดเห็นของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ ด้านคุณภาพอย่างไร					
1. ดีวีดีภาพ					
2. ซีดีภาพ					
2. ซีดีคอมพิวเตอร์					
3. ซีดีเสียง					
4. ภาพชุดประกอบการศึกษา					
5. ลูกโลก					
6. หุ่นจำลอง					
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษาก่อนยืมอย่างไร					
1. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์					
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ					
3. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง					
4. เครื่องคอมพิวเตอร์					
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการยืมคืนสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. กำหนดให้ลงนามยืมในแบบฟอร์มเอกสาร					
2. กำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ในการยืมคืน					

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. กำหนดให้ยืมในระยะเวลา 7 วัน					
4. กำหนดให้เสียค่าปรับกรณีส่งคืนล่าช้า วันละ 1 บาท					
5. ท่านมีความคิดเห็นด้านการใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์เพื่อยืมคืนสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นหาสื่อการศึกษา					
2. มีความสะดวกรวดเร็วในการยืมคืนสื่อการศึกษา					
3. มีความสะดวกในการบริการต่ออายุการยืมสื่อออนไลน์					
4. การได้รับข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการห้องฉาย เป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องฉาย กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของท่านที่เคยใช้บริการ
 ใช้/เคยใช้   ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องฉายอย่างไร					
1. ความเหมาะสมของขนาดห้องฉาย					
2. ความเพียงพอของเก้าอี้ที่นั่ง					
3. ความเหมาะสมของการจัดที่นั่งไม่บังจอฉาย					
4. คุณภาพเก้าอี้ที่นั่งมีความแข็งแรง					
2. ท่านมีความคิดเห็น ด้านสภาพแวดล้อมของห้องฉายอย่างไร					
1. ความปลอดภัย					
2. ความเหมาะสมของอุณหภูมิ					
3. ความเหมาะสมของแสงสว่าง					
4. ความเหมาะสมของระบบเสียง					

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉายอย่างไร					
1. เครื่องคอมพิวเตอร์					
2. เครื่องอ่านสัญญาณวีดิทัศน์					
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์					
4. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง					
5. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์					
6. ไมค์โครโฟน					
7. จอฉาย					
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการใช้ห้องฉายอย่างไร					
1. ลงนามในแบบฟอร์มการจองห้องฉาย					
2. การจองห้องฉายทางโทรศัพท์					
3. ระบุสื่อการศึกษาที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย					
4. ระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย					
5. อาจารย์ผู้สอนต้องอยู่กับนักเรียนในการใช้ห้องฉาย					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการผลิตสื่อการศึกษาเป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของท่านที่เคยใช้บริการ

ใช้/เคยใช้ ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. ขนาดความเหมาะสมของห้องผลิตสื่อ					
2. ความเหมาะสมของการจัดวางเครื่องมือการผลิต					
3. ที่นั่งสำหรับวางแผนการผลิตและรอรับสื่อ					
4. ความเหมาะสมของชั้นวางสื่อที่ผลิตเสร็จแล้ว					

ประเด็นสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ท่านมีความคิดเห็นด้าน คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษา					
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ					
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์					
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ					
5. เครื่องบันทึกเสียง					
6. เครื่องทำสำเนาสื่อ					
7. ไมค์โครโฟน					
3. ท่านมีความคิดเห็นกับงานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. สื่อที่ได้รับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ					
2. สื่อที่ได้รับมีคุณภาพโดยเฉพาะภาพ และเสียงมีความชัดเจน					
3. สื่อที่ได้รับไม่คงทนใช้งานได้ไม่นาน					
4. สื่อที่ได้รับเสร็จตามกำหนดระยะเวลา					
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร					
1. ลงนามในเอกสารแบบฟอร์มการผลิตสื่อการศึกษา					
2. ร่วมกันวางแผนการผลิต					
3. กำหนดวันผลิตสื่อที่ชัดเจนตามความยากง่ายของงาน					
4. รับงานพร้อมตรวจสอบชิ้นงาน					

ภาคผนวก ก
แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

แบบประเมินคุณภาพนี้แบ่งเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

2. โปรดช่วยประเมินคุณภาพของแบบสอบถามโดยกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านต้องการประเมิน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ข้อคำถามนี้มีประโยชน์นำมาใช้ในการอภิปรายและข้อเสนอแนะได้				
2. ข้อคำถามนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย				
3. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจนเข้าใจง่าย				
4. หัวข้อเลือกตอบตรงตามความจริง				
5. ข้อเลือกตอบสอดคล้องกับข้อคำถาม				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
2. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจน				
3. ข้อคำถามมีความเป็นไปได้				
4. ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถามในตอนนี้				
5. ข้อคำถามนี้นำไปสู่การอภิปรายและข้อเสนอแนะได้				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
2. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจน				
3. ข้อคำถามมีความเป็นไปได้				
4. ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถามในตอนนี้				
5. ข้อคำถามนี้นำไปสู่การอภิปรายและข้อเสนอแนะได้				

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
2. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจน				
3. ข้อคำถามมีความเป็นไปได้				
4. ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถามในตอนนี้				
5. ข้อคำถามนี้นำไปสู่การอภิปรายและข้อเสนอแนะได้				

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์				
2. ภาษาที่ใช้ในข้อคำถามมีความชัดเจน				
3. ข้อคำถามมีความเป็นไปได้				
4. ความเหมาะสมของจำนวนข้อคำถามในตอนนี้				
5. ข้อคำถามนี้นำไปสู่การอภิปรายและข้อเสนอแนะได้				

โดยภาพรวมแบบสอบถามการใช้สื่อการสอนในรายวิชาคอมพิวเตอร์ การใช้สื่อการสอนในรายวิชาคอมพิวเตอร์มีคุณภาพอยู่ในระดับใด

ดีมาก   ดี   ปานกลาง   ปรับปรุง

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

แบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถาม
ความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามความเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้ หน่วยงานห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา สถานให้บริการ ชั้น 2 อาคารอุบล เรียงสุวรรณ เบอร์โทรศัพท์ติดต่อภายใน 840

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 6 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้ ด้านวัตถุประสงค์การมาใช้บริการ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านประโยชน์ของการมาใช้บริการ และด้านปัญหาการมาใช้บริการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการยืมสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการห้องฉายในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการผลิตสื่อการศึกษาในศูนย์สื่อการเรียนรู้

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะทั่วไป

2. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
5	ระดับความความคิดเห็นมากที่สุด
4	ระดับความคิดเห็นมาก
3	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็น
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
1. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้อย่างไร			
1. เพื่อบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา			
2. เพื่อบริการห้องฉาย			
3. เพื่อบริการตรวจสอบเนื้อหาสื่อการศึกษา			
4. เพื่อบริการผลิตสื่อการศึกษา			
5. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการเรียนการสอน			
6. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน			
7. เพื่อค้นคว้าสื่อการศึกษาในการทำวิจัย			
2. ท่านมีความคิดเห็นถึงสถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดอย่างไร			
1. ความเหมาะสมของที่ตั้งสถานที่ สามารถมาใช้บริการได้สะดวก			
2. ขนาดของศูนย์มีความเหมาะสมของพื้นที่			
3. พื้นที่ให้บริการแบ่งเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม			
4. ความเพียงพอของการใช้งาน โต๊ะ เก้าอี้			
5. ความสะอาดภายในของศูนย์สื่อการเรียนรู้			
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างไร			
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการ			
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานบริการเป็นอย่างดี			
3. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้มาใช้บริการเป็นอย่างดี			
4. เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการให้บริการ			
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทุกคนเท่าเทียมกัน			
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว			

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
7. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้และการเก็บรักษาสื่อการศึกษา อย่างถูกต้อง			
8. ความประทับใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่			
4. ท่านได้รู้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้			
1. การแจ้งในที่ประชุมอาจารย์			
2. เว็บไซต์โรงเรียน			
3. เว็บไซต์ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้			
4. เครื่องข่ายสังคมออนไลน์เฟสบุ๊กแฟนเพจห้องสมุดและศูนย์สื่อฯ			
5. เอกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน (สัปดาห์นี้มีอะไร)			
6. ใบปิดประกาศ			
5. ท่านคิดว่าการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้มีประโยชน์อย่างไร			
1. เป็นศูนย์รวมสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ			
2. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นหาหาความรู้			
3. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นหาเพื่อการทำวิจัย			
4. เป็นศูนย์บริการเพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียน			
5. เป็นศูนย์ผลิตสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ			
6. เป็นศูนย์บริการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมการเรียนรู้			
6. ท่านมีความคิดเห็นด้านปัญหาในการให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้อย่างไร			
1. ปัญหาด้านสถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในศูนย์กลางการมาใช้บริการ			
2. ปัญหาด้านสถานที่มีขนาดไม่เพียงพอต่อการให้บริการ			
3. ปัญหาด้านเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการไม่มีคุณภาพ			
4. ปัญหาด้านสื่อการศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เนื้อหาในหลักสูตร วิชา			
5. ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ			
6. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้มี น้อยไป			

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการยืมสื่อการศึกษา เป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการยืมสื่อการศึกษา กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของท่านที่เคยใช้บริการ

ใช้/เคยใช้   ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
1. ท่านมีความคิดเห็นในด้านสถานที่ส่วนบริการยืมสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. ขนาดของส่วนให้บริการ ยืม คิน มีความเหมาะสม			
2. โต๊ะสำหรับติดต่อให้บริการ ยืม คิน มีความเหมาะสม			
3. ตู้โชว์ส่วนแสดงสื่อการศึกษามีความเหมาะสม			
4. ส่วนเก็บสื่อการศึกษาสำหรับให้บริการมีความเหมาะสม			
2. ท่านมีความคิดเห็นของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ ด้านคุณภาพอย่างไร			
1. ดิจิทัลภาพ			
2. ซีดีภาพ			
2. ซีดีคอมพิวเตอร์			
3. ซีดีเสียง			
4. ภาพชุดประกอบการศึกษา			
5. ลูกโลก			
6. หุ่นจำลอง			
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษาก่อนยืมอย่างไร			
1. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์			
2. เครื่องอ่านสัญญาณดิจิทัลภาพ			
3. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง			
4. เครื่องคอมพิวเตอร์			
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการยืมคินสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. กำหนดให้ลงนามยืมในแบบฟอร์มเอกสาร			
2. กำหนดให้ใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ในการยืมคิน			

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
3. กำหนดให้ยืมในระยะเวลา 7 วัน			
4. กำหนดให้เสียค่าปรับกรณีส่งคืนสื่อล่าช้า วันละ 1 บาท			
5. ท่านมีความคิดเห็นด้านการใช้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์เพื่อยืมคืนสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นหาสื่อการศึกษา			
2. มีความสะดวกรวดเร็วในการยืม คืนสื่อการศึกษา			
3. มีความสะดวกในการบริการต่ออายุการยืมสื่อออนไลน์			
4. การได้รับข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้			

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการห้องฉาย เป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องฉาย กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของท่านที่เคยใช้บริการ
 ใช้/เคยใช้   ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องฉายอย่างไร			
1. ความเหมาะสมของขนาดห้องฉาย			
2. ความเพียงพอของเก้าอี้ที่นั่ง			
3. ความเหมาะสมของการจัดที่นั่งไม่บังจอฉาย			
4. คุณภาพเก้าอี้ที่นั่งมีความแข็งแรง			
2. ท่านมีความคิดเห็น ด้านสภาพแวดล้อมของห้องฉายอย่างไร			
1. ความปลอดภัย			
2. ความเหมาะสมของอุณหภูมิ			
3. ความเหมาะสมของแสงสว่าง			
4. ความเหมาะสมของระบบเสียง			

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉายอย่างไร			
1. เครื่องคอมพิวเตอร์			
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ			
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์			
4. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง			
5. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์			
6. ไมค์โครโฟน			
7. จอฉาย			
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการใช้ห้องฉายอย่างไร			
1. ลงนามในแบบฟอร์มการจองห้องฉาย			
2. การจองห้องฉายทางโทรศัพท์			
3. ระบุสื่อการศึกษาที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย			
4. ระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย			
5. อาจารย์ผู้สอนต้องอยู่กับนักเรียนในการใช้ห้องฉาย			

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการผลิตสื่อการศึกษาเป็นคำถามเพื่อสอบถามระดับความคิดเห็น

ของผู้ใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา กรุณากรอกข้อมูลระดับความคิดเห็นของท่านที่เคยใช้บริการ

ใช้/เคยใช้ ไม่เคยใช้บริการ (ข้ามไปตอนถัดไป)

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. ขนาดความเหมาะสมของห้องผลิตสื่อ			
2. ความเหมาะสมของการจัดวางเครื่องมือการผลิต			
3. ที่นั่งสำหรับวางแผนการผลิตและรอรับสื่อ			
4. ความเหมาะสมของชั้นวางสื่อที่ผลิตเสร็จแล้ว			
2. ท่านมีความคิดเห็นด้าน คุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษา			
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ			
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์			
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ			
5. เครื่องบันทึกเสียง			
6. เครื่องทำสำเนาสื่อ			
7. ไมค์โครโฟน			
3. ท่านมีความคิดเห็นกับงานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. สื่อที่ได้รับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ			
2. สื่อที่ได้รับมีคุณภาพโดยเฉพาะภาพ และเสียงมีความชัดเจน			
3. สื่อที่ได้รับไม่คงทนใช้งานได้ไม่นาน			
4. สื่อที่ได้รับเสร็จตามกำหนดระยะเวลา			

ประเด็นสอบถาม	ค่า IOC		
	+1	0	-1
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการใช้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร			
1. ลงนามในเอกสารแบบฟอร์มการผลิตสื่อการศึกษา			
2. ร่วมกันวางแผนการผลิต			
3. กำหนดวันผลิตสื่อที่ชัดเจนตามความยากง่ายของงาน			
4. รับงานพร้อมตรวจสอบชิ้นงาน			

ภาคผนวก ง

ค่าความสอดคล้องคำถาม IOC และค่าความเที่ยง

ผลการประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ (IOC)

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของศูนย์สื่อการเรียนรู้

ประเด็นสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ความคิดเห็น	
						ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
1. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการมาใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้หรือไม่							
1. ใช้บริการยืมและคืนสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ใช้บริการห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ใช้บริการตรวจสอบเนื้อหาสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ใช้บริการผลิตสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. ใช้บริการทำสำเนาสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. ค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
7. ค้นคว้าสื่อการศึกษาเพื่อการทำวิจัย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ท่านมีความคิดเห็นถึงสถานที่ของศูนย์สื่อการเรียนรู้ทั้งหมดอย่างไร							
1. ความเหมาะสมของที่ตั้งสถานที่ มีการติดต่อที่สะดวก	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ขนาดของศูนย์มีความเหมาะสมของพื้นที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. พื้นที่ให้บริการแบ่งเป็นสัดส่วนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ความเพียงพอของการใช้งาน โต๊ะ เก้าอี้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. ความสะอาดภายในของศูนย์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3+1	+1.0	ใช้ได้	-
3. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างไร							
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอต่อการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานบริการเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและช่วยแก้ปัญหาแก่ผู้มาใช้บริการเป็นอย่างดี	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทุกคนเท่าเทียมกัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
7. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้และการเก็บรักษาสื่อการศึกษาอย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
8. ความประทับใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-

ประเด็นสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ความคิดเห็น	
						ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
4. ท่านได้รับรู้ข่าวสารการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์สื่อการเรียนรู้							
1. จากการแจ้งในที่ประชุมอาจารย์	+1	0	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
2. เว็บไซต์โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เว็บไซต์ห้องสมุดและศูนย์สื่อการเรียนรู้	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
4. เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เฟสบุ๊คแฟนเพจห้องสมุดและศูนย์สื่อฯ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
5. เอกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน (สัปดาห์นี้มีอะไร)	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. โบปัดประกาศ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
5. ท่านคิดว่าทำให้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้มีประโยชน์อย่างไร							
1. เป็นศูนย์ร่วมสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้าหาความรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เป็นศูนย์กลางให้บริการการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. เป็นศูนย์บริการเพื่อนำเสนอผลงานของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. เป็นศูนย์ผลิตสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. เป็นศูนย์บริการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. ท่านมีความคิดเห็นด้านปัญหาในการใช้บริการศูนย์สื่อการเรียนรู้อย่างไร							
1. สถานที่ตั้งไม่ได้อยู่ในศูนย์กลางการมาใช้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ขนาดของสถานที่ไม่เพียงพอต่อการใช้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการไม่มีคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. สื่อการศึกษาไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เนื้อหาในหลักสูตรวิชา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของศูนย์สื่อฯ มีน้อยไป	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการยืมและคืนสื่อการศึกษา

ประเด็นสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ความคิดเห็น	
						ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
1. ท่านมีความคิดเห็นในด้านสถานที่ส่วนบริการยืมสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. ขนาดของส่วนให้บริการ ยืม คืน มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. โถงสำหรับติดต่อให้บริการ ยืม คืน มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ตู้โชว์ส่วนแสดงสื่อการศึกษามีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ส่วนเก็บสื่อการศึกษาสำหรับให้บริการมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ท่านมีความคิดเห็นของสื่อการศึกษาที่ให้บริการ ด้านคุณภาพอย่างไร							
1. ดีวีดีภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ซีดีภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ซีดีคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ซีดีเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ภาพชุดประกอบการศึกษา	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
5. ลูกโลก	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
6. หุ่นจำลอง	+1	0	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ตรวจสอบสื่อการศึกษาก่อนยืมอย่างไร							
1. เครื่องรับสัญญาณ โทรทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. เครื่องอ่านสัญญาณดีวีดีภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. เครื่องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการยืมและคืนสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. การลงนามยืมในแบบฟอร์มเอกสาร	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. การใช้บัตรประจำตัวอาจารย์ในการยืมคืน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. การกำหนดให้ยืมในระยะเวลา 7 วัน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. การเสียค่าปรับ กรณีส่งคืนสื่อล่าช้า วันละ 1 บาท	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. ท่านมีความคิดเห็นด้านการให้บริการระบบห้องสมุดออนไลน์เพื่อยืมคืนสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. มีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้นหาสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. มีความสะดวกรวดเร็วในการยืม คืนสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. มีความสะดวกในการบริการต่ออายุการยืมสื่อออนไลน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ได้รับข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์สื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการห้องฉาย

ประเด็นสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ความคิดเห็น	
						ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องฉายอย่างไร							
1. ขนาดความเหมาะสมของห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ความเพียงพอของเก้าอี้ที่นั่ง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. คุณภาพความแข็งแรงของเก้าอี้ที่นั่ง	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
4. ความพร้อมของเครื่องมือที่ให้บริการ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
2. ท่านมีความคิดเห็น ด้านสภาพแวดล้อมของห้องฉายอย่างไร							
1. ความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. อุณหภูมิ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. แสงสว่าง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ระบบเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการภายในห้องฉายอย่างไร							
1. เครื่องคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. เครื่องอ่านสัญญาณวีดิทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. เครื่องอ่านสัญญาณเทปเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. ไมค์โครโฟน	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
7. จอฉาย	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้	-
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการใช้ห้องฉายอย่างไร							
1. ลงนามในแบบฟอร์มการจองห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. การจองห้องฉายทางโทรศัพท์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ระบุสื่อการศึกษาที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ระบุเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ เพื่อความพร้อมก่อนใช้ห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. อาจารย์ผู้สอนต้องอยู่กับนักเรียนในการใช้ห้องฉาย	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริการผลิตสื่อการศึกษา

ประเด็นสอบถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	ΣR	IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$	ความคิดเห็น	
						ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
1. ท่านมีความคิดเห็นด้านสถานที่ของห้องผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. ขนาดความเหมาะสมของห้องผลิตสื่อ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ความเหมาะสมของการจัดวางเครื่องมือการผลิต	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. ที่นั่งสำหรับวางแผนการผลิตและรอรับสื่อ	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
4. ความเหมาะสมของชั้นวางสื่อที่ผลิตเสร็จแล้ว	+1	+1	0	2	0.6	ใช้ได้	-
2. ท่านมีความคิดเห็นด้านคุณภาพของเครื่องมือที่ให้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. เครื่องแปลงสัญญาณสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. เครื่องอ่านสัญญาณวีดิทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. เครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
5. เครื่องบันทึกเสียง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
6. เครื่องทำสำเนาสื่อ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
7. ไมค์โครโฟน	0	+1	+1	2	0.6	ใช้ได้	-
3. ท่านมีความคิดเห็นกับงานที่ได้รับจากการบริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. งานที่ได้รับไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. งานที่ได้รับไม่มีคุณภาพ ภาพ เสียง ไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. งานที่ได้รับไม่คงทนใช้งานได้ไม่นาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. งานที่ได้รับล่าช้าไม่เสร็จตามกำหนด	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. ท่านมีความคิดเห็นด้านระเบียบการใช้บริการผลิตสื่อการศึกษาอย่างไร							
1. ลงนามในเอกสารแบบฟอร์มการผลิตสื่อการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
2. ร่วมกันวางแผนการผลิต	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
3. นัดวันรับงานตามความยากง่ายของงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-
4. รับงานพร้อมตรวจสอบชิ้นงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้	-

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ ที่มีต่อศูนย์สื่อการเรียนรู้
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

	28.040
var	133.84
s.d.	0.79
k/k-1	1.01
อัลฟา	0.80

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายเอกราช มบขุนทด
วัน เดือน ปี	21 มกราคม 2517
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2539
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
ตำแหน่ง	นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา

